
بررسی عوامل موثر در کاربست ارزشیابی توصیفی از دیدگاه معلمان و والدین دانش آموزان

محسن توده رنجبر^{۱*}، فاطمه عراقی^۲

۱.دکتری پژوهشگری علوم اجتماعی

۲.کارشناس ارشد روانشناسی عمومی

چکیده

این پژوهش به منظور بررسی عوامل موثر در کاربست ارزشیابی توصیفی از دیدگاه معلمان و والدین دانش آموزان شهر کرج انجام شده است. روش تحقیق توصیفی، از نوع همبستگی بود جامعه آماری پژوهش را معلمان پایه سوم و چهارم ابتدایی شهر کرج که بنابر آمار ۷۰۰ نفر (۲۶۰ نفر در ناحیه یک و ۴۴۰ نفر در ناحیه دو) و والدین دانش آموزان پایه سوم و چهارم ابتدایی شهر کرج که بنابر آمار ۱۶۳۰۰ نفر (۸۶۰۰ نفر در ناحیه یک و ۷۷۰۰ نفر در ناحیه دو) تشکیل داد. از این تعداد ۳۰۰ نفر (۱۵۰ نفر مرد و ۱۵۰ نفر زن) به طور تصادفی با استفاده از نمونه گیری خوشه ای انتخاب شدند. اطلاعات مورد نیاز از طریق پرسشنامه های محقق ساخته از معلمان و والدین جمع آوری شد، روایی صوری پرسشنامه توسط متخصصان مورد تایید و ضریب پایایی با استفاده از آلفای کرونباخ برای معلمان (۰/۹۱) و برای پرسشنامه والدین (۰/۸۵) به دست آمد. داده ها با استفاده از روشهای آماری توصیفی و استنباطی (تحلیل عاملی و رگرسیون چند متغیری) تجزیه و تحلیل شد. برخی از نتایج به دست آمده از دیدگاه معلمان و والدین به شرح زیر است: نتیجه تحلیل عاملی از دیدگاه معلمان نشان داد که ۵ عامل دارای بار عاملی هستند که از بین ۵ عامل فوق عامل روانی بیشترین درصد واریانس را تبیین می کند و سپس عامل مدیریتی، آموزشی، فرایندی و فردی قادر به تبیین واریانس هستند و از دیدگاه والدین نتیجه تحلیل عاملی ۷ عامل را نشان داد که دارای بار عاملی هستند که از بین این ۷ عامل، عامل مدیریتی بیشترین درصد واریانس را تبیین می کند و سپس عامل آموزشی، روانی، خانوادگی، فرایندی، فردی و مادی قادر به تبیین واریانس هستند. و همچنین از دیدگاه معلمان عوامل آموزشی، مدیریتی، فردی، مادی، فرایندی و خانوادگی کاربست ارزشیابی توصیفی را پیش بینی می کنند و عامل خانوادگی توانایی پیش بینی کاربست ارزشیابی توصیفی روانی توانایی پیش بینی کاربست ارزشیابی توصیفی را ندارد. و از نظر والدین عوامل آموزشی، مدیریتی، فردی، مادی، فرایندی و روانی کاربست ارزشیابی توصیفی را پیش بینی می کنند و عامل خانوادگی توانایی پیش بینی کاربست ارزشیابی توصیفی را ندارد.

واژه های کلیدی: ارزشیابی، ارزشیابی توصیفی، ارزشیابی کمی، سنجش، عوامل موثر

- مقدمه

در هر جامعه آموزش و پرورش سنگ زیر بنایی توسعه اقتصادی، اجتماعی، سیاسی و فرهنگی است. بررسی عوامل موثر در ترقی و پیشرفت جوامع پیشرفته بیانگر آن است که همه کشورها این از آموزش و پرورش کارآمد برخوردار بوده اند. در دو دهه اخیر، همگام با ایجاد تحول در عناصر نظام آموزش از جمله برنامه درسی، روشهای تدریس و منابع یادگیری، ضرورت تحول در شیوه های بخش آموخته ها نیز احساس شده است و توجه به بهبود شیوه های ارزشیابی آموخته های دانش آموزان به عنوان بازخورد جهت دستیابی به هدفهای توسعه انسانی از اهمیت زیادی برخوردار است.

«عصر آموزش و یادگیری به شیوه های حافظه مداری که بر پر کردن انبار ذهنی فراگیران و بازپسگیری آن در زمان امتحانات تاکید داشت، پایان پذیرفته است. به قول ژان پیاژه هدف اصلی آموزش و پرورش باید تربیت افراد نوآوری باشد که می توانند فکر کنند، نه افرادی که به تکرار آنچه به آنها گفته شده اکتفا کنند. هدف دیگر آموزش و پرورش، پرورش تفکر انتقادی است، یعنی پرورش افرادی که اهل تحقیق و بررسی هستند، نه افرادی که آنچه به آنها گفته می شود قبول می کنند» [۱].

تلاش برای حل مشکلات واقعی زندگی و یادگیری در حین عمل باید از اهداف و کارکردهای مهمی تلقی شود که هم نظام آموزشی و هم نظام سنجش معطوف به آنها عمل نمایند و این همان چیزی است که روشهای جدید سنجش و ارزشیابی در پی آن است.

۱-۱- بیان مساله

ارزشیابی پیشرفت تحصیلی یکی از عناصر مهم و اساسی برنامه های درسی و نظامهای آموزش و پرورش جهان به شمار می رود. صاحب نظران آموزشی، سنجش و ارزیابی را به عنوان عنصر بنیادی برای اصلاح و مدارس، بهبود آموزش معلم و یادگیری دانش آموزان در نظر می گیرد [۲].

به منظور جلوگیری از آثار سو و تبعات نظام ارزشیابی، دفتر ارزشیابی تحصیلی و تربیتی در سال ۱۳۸۱ با شعار ارزشیابی در خدمت تعلیم و تربیت و با نگاه به آخرین رویکردهای جدید در نظام ارزشیابی دنیا، طرح ارزشیابی توصیفی را مدون و به شورای عالی آموزش و پرورش پیشنهاد داد و آن شورا در جلسه مورخ ۸۱/۸/۳۰ مجوز اجرای یک طرح سه ساله را صادر نمود و کمیسیون معین شورای مذکور در جلسه ۸۲/۶/۱۲ دستورالعمل ارزشیابی توصیفی را صادر کرد [۳].

ارزشیابی توصیفی عبارتند از: فرایند جمع آوری، تجزیه و تحلیل اطلاعات حاصل از به کارگیری ابزارهای مختلف (آزمونهای کاغذی، آزمونهای عملکردی، ثبت مشاهدات، بررسی تکالیف و...) از ابعاد مختلف جریان یادگیری و تصمیم گیری و ارائه بازخوردهای توصیفی مفید و موثر در جهت هدایت این جریان به سوی تحقق بهتر اهداف است [۴].

مهم ترین ویژگی این نوع ارزشیابی جهت گیری اصلاحی و درمانی آن است که در موقع مناسب به معلم و دانش آموز این فرصت و امکان را می دهد که تغییرات مطلوب را در روند فعالیتهای خود، در راستای تحقق بهتر اهداف و انتظارات آموزشی به عمل آورد [۵].

برتری ها یا ویژگی های ارزشیابی توصیفی نسبت به روش کمی:

الف) مهمترین هدف ارزشیابی توصیفی ایجاد تغییر در دیدگاه ها و نگرش های مسئولان، مدیران، آموزگاران و والدین نسبت به ارزشیابی تحصیلی است. زیرا اصلی ترین عامل کارآمدی پایین روشهای فعلی نگاه نادرست به هدف های مستتر در هر یک از روشهاست که منجر به استفاده نادرست از آنها می شود. به عنوان مثال آزمودن اگر با هدف شناخت تغییرات حاصل از یادگیری که بیانگر تلاش ها و فعالیت های معلم و دانش آموزان و والدین گرمی به کار رود و از نتایج آن برای کمک به دانش آموزان در جهت تلاش بیشتر و فعالیت دقیق تر و همچنین توسط معلم و والدین در جهت برنامه ریزی مناسب تر استفاده شود این عمل نه تنها ناپسند نیست بلکه عین صواب است.

ب) راهکار دیگر جایگزینی بازخوردهای کیفی و توصیفی به جای بازخوردهای نمره ای است. نمره برای دانش آموز بیشتر به عنوان علامتی است که برخی از رفتارهای خوشایند و یا ناخوشایند دوستان، معلمان، اولیا و دیگران را به دنبال دارد. اما کمتر وسیله ای برای شناخت نقاط قوت و ضعف، توانمندی ها و محدودیت ها به کار گرفته می شود. اما بازخوردهای کیفی به دانش آموزان انگیزه و تلاش بیشتر در یک فضا و شرایط آرام و برای معلم توجه دقیق بر ابعاد یادگیری دانش آموزان و برای اولیا آگاهی از وضعیت تحصیلی و وظیفه و مسوولیتی که در قبال آن دارند می دهد.

مواردی که به جرات می توان گفت هدف اصلی و اساسی دوره ابتدایی رشد و شکوفایی آنهاست که در ارزشیابی توصیفی برای هر یک از آنان ابزار و روش مناسب پیش بینی شده است. مثلاً برای سنجیدن عمل و رفتار دانش آموزان در جمع و گروه روش مشاهده و ابزاری تحت عنوان سیاهه رفتار در نظر گرفته شده است. بنابراین معلم گرمی ضمن توجه به این بعد یعنی بعد اجتماعی آن را با روش و ابزار درست ارزشیابی می کند و اطلاعات حاصله را بررسی تجزیه و تحلیل کرده و از نتایج آن برای تصمیم گیری درخصوص تنظیم برنامه آموزشی خود و اطلاع به والدین برای فراهم کردن زمینه تلاش و فعالیت بیشتر همراه با انگیزه لازم به کار می برد.

ج) باتوجه به اینکه در روش کمی، برگزاری امتحانات در زمانی غیر از زمان آموزش و یادگیری انجام می شود فاصله زمانی بین آموزش و ارزشیابی و امتحان آن را به یک موضوع اضطراب آور و نگران کننده تبدیل کرده است. از طرف دیگر براساس نتایج یک یا چند امتحان در مورد آینده دانش آموز تصمیم گیری می شود و این امر باعث شده هم والدین و هم دانش آموزان و حتی معلمان دچار ترس و اضطراب شوند. برای رفع این مشکل در ارزشیابی توصیفی امتحان و آموزش به شکل مستقل و در زمان خاص وجود ندارد. بلکه در زمانی که معلم و دانش آموز در حال فعالیت های یاددهی - یادگیری هستند. آزمون های مورد نظر اجرا شده و همزمانی ارزشیابی و آموزش و یادگیری ضمن حذف اضطراب ناشی از حضور در جلسات امتحانی آن را به مرحله ای از یادگیری و جز فرایند یادگیری تبدیل می کند.

د - مشارکت و همکاری در هر کاری علاقه و تعهد افراد را به آن کار افزایش می دهد. از آنجایی که ارزشیابی تحصیلی در طرح ارزشیابی توصیفی یک فرصت یادگیری تلقی می شود و برای یادگیری و بهبود شرایط آن انجام می گیرد مشارکت دانش آموز و والدین در این موضوع در کنار معلم بسیار ارزشمند و حیاتی است. زیرا دانش آموز با بررسی روند تلاش خود از همان ابتدا مدیریت فرآیندهای یادگیری خود را بتدریج برعهده می گیرد و والدین نیز با مشارکت در امر ارزشیابی فرزندشان ضمن احساس وظیفه بیشتر برنامه ریزی های آگاهانه تری برای بهبود وضعیت تحصیلی آنها انجام می دهند.

هـ) در ارزشیابی توصیفی تمام تلاش معلم، والدین و خود دانش آموز در طول سال صرف فرایند «ارزشیابی از وضعیت یادگیری - تلاش برای یادگیری بهتر - ارزشیابی شناخت بیشتر و دقیق تر - تلاش برای یادگیری بهتر» می شود و دانش آموزان فرصت جبران کاستی های احتمالی را دارند و این ضعف ها کاستی های احتمالی متراکم نشده و تا پایان نوبت اول یا سال حفظ نمی شوند بلکه هر زمان که شناسایی شوند تدبیر شده و یا مشارکت معلم دانش آموز و والدین برطرف می

گردد. فلذا در این طرح اصل بر ارتقا دانش آموز به پایه بالاتر است و فقط معدود دانش آموزانی که مشکل جدی در یادگیری و... دارند بنابر اصل هر دانش آموزی با توجه به تفاوت های فردی به زمان متفاوتی برای یادگیری نیاز دارند تکرار پایه می نمایند [۶].

در اجرای این تحقیق تلاش می شود تا عوامل موثر در کاربست ارزشیابی توصیفی از دیدگاه معلمان و والدین دانش آموزان در پایه های سوم و چهارم ابتدایی بررسی شود. در کل این تحقیق شامل دو سوال اصلی به شرح زیر می باشد: عوامل مرتبط در کاربست ارزشیابی توصیفی از دیدگاه معلمان و والدین کدامند؟ سهم هر کدام از عوامل (روانی، مدیریتی، آموزشی، خانوادگی، فرایندی، فردی و مادی) در کاربست ارزشیابی توصیفی چقدر می باشد؟

۱-۲- اهمیت و ضرورت تحقیق

سایه سنگین امتحان بر تمامی فعالیتهای پژوهشی سایه افکنده است. در واقع در کلاس درس هرچه تدریس می شود تنها برای پاسخ دادن به سوالات امتحان است. لذا موفقیت در امتحان، هدف اساسی و اصلی فرایند یاددهی - یادگیری در کلاس درس شده است. در واقع امتحان هدف تمامی فعالیتهای آموزشی است. اصلاح و تغییر چنین نظام ارزشیابی با این اوصاف ضروری بود اما بر همگان روشن است که صرف تغییر نظام ارزشیابی نمره ای به ارزشیابی توصیفی رفع اشکالات و معایب و موفق بودن آنرا ثابت نمی کند بلکه حتی اگر تغییری می خواهیم ایجاد کنیم بایستی مبتنی بر تحقیق باشد. شاید یکی از معضلات ارزشیابی توصیفی عدم باور و شاید بدبینی نسبت به این نوع ارزشیابی و مقاومت در اجرای آن باشد که نتیجه مثبت تحقیقاتی از این قبیل می تواند دید آنها را نسبت به این تغییر دهد. در کل ضرورت اساسی این تحقیق بررسی عوامل موثر در کاربست ارزشیابی توصیفی از دیدگاه معلمان و والدین دانش آموزان می باشد.

۱-۳- اهداف تحقیق

هدف کلی تحقیق عبارتست از بررسی عوامل موثر در کاربست ارزشیابی توصیفی از دیدگاه معلمان و والدین دانش آموزان پایه سوم و چهارم ابتدایی شهر کرج می باشد و اهداف جزئی آن بررسی تاثیر و سهم عوامل روانی و آموزشی و مادی و فرایندی و مدیریتی و خانوادگی و فردی در کاربست ارزشیابی توصیفی از دیدگاه معلمان و والدین دانش آموزان می باشد.

۲- روش و ابزار جمع آوری اطلاعات

ابزار گردآوری اطلاعات در این تحقیق پرسشنامه از نوع محقق ساخته لیکرت می باشد. این پرسشنامه شامل ۶۳ سوال و یک سری اطلاعات جمعیت شناختی نظیر جنسیت، سابقه، مدرک تحصیلی و نسبت و شغل می باشد که بر اساس اظهارات شخصی معلمان و والدین در پرسشنامه بدست خواهد آمد. محاسبه پایایی پرسشنامه بدین صورت بود که ۳۰ پرسشنامه که روایی سوالات آن توسط کارشناسان و اساتید راهنما و مشاور تایید شده بود، میان ۳۰ نفر از معلمان مرد و زن و والدین توزیع گشت و پس از اینکه نتایج وارد نرم افزار SPSS شد، خروجی آلفای کرونباخ محاسبه گردید. میزان آلفای کرونباخ بدست آمده برای هر کدام از مولفه ها در جدول شماره ۱ و ۲ به شرح زیر می باشد:

جدول ۱: میزان آلفای بدست آمده در پرسشنامه معلمان در اجرای آزمایشی و بعد از اجرا

ردیف	مولفه ها	در اجرای آزمایشی	بعد از اجرا
۱	عوامل روانی	۰/۹۰	۰/۸۰
۲	عوامل آموزشی	۰/۸۵	۰/۸۲
۳	عوامل فردی	۰/۸۰	۰/۷۳
۴	عوامل فرایندی	۰/۹۰	۰/۸۱
۵	عوامل مدیریتی	۰/۹۱	۰/۸۱
۶	عوامل مادی	۰/۷۶	۰/۷۳
۷	عوامل خانوادگی	۰/۷۵	۰/۷۵

جدول ۲: میزان آلفای بدست آمده در پرسشنامه والدین در اجرای آزمایشی و بعد از اجرا

ردیف	مولفه ها	در اجرای آزمایشی	بعد از اجرا
۱	عوامل روانی	۰/۸۰	۰/۸۲
۲	عوامل آموزشی	۰/۸۵	۰/۸۲
۳	عوامل فردی	۰/۷۵	۰/۷۵
۴	عوامل فرایندی	۰/۸۰	۰/۸۵
۵	عوامل مدیریتی	۰/۸۵	۰/۸۰
۶	عوامل مادی	۰/۷۵	۰/۸۰
۷	عوامل خانوادگی	۰/۷۸	۰/۷۵

۱-۴- جامعه آماری

جامعه آماری پژوهش را معلمان و والدین دانش آموزان پایه سوم و چهارم ابتدایی شهر کرج تشکیل می دهند که بنابر آمار ۴۴۰ نفر معلم در ناحیه دو و ۲۶۰ نفر معلم در ناحیه یک و والدین دانش آموزان به تعداد ۱۶۳۰۰ که ۸۶۰۰ نفر در ناحیه یک و ۷۷۰۰ نفر در ناحیه دو بودند.

۵-۱- روش نمونه گیری و تعیین حجم نمونه

حجم نمونه در این تحقیق ۳۷۵ نفر می باشد که با استفاده از فرمول کوکران به دست آمده است. در این تحقیق که از روش تحلیل عاملی استفاده می شود و از ویژگیهای مهم تحلیل عاملی کفایت نمونه می باشد بنابراین نباید تعداد والدین و معلمان کمتر از ۳۰۰ نفر باشد.

روش نمونه گیری در این تحقیق تصادفی خوشه ای می باشد که از بین مدارس موجود، چند مدرسه و از کلاسهای موجود در مدارس چند کلاس به طور تصادفی انتخاب خواهند شد. بنابراین تعداد ۳۰۰ نفر از والدین دانش آموزان مورد تحقیق به تصادف انتخاب شد که از این تعداد ۲۶۵ نفر به پرسشنامه ما جواب داده بودند که از این تعداد ۱۴۶ نفر پدر و ۱۱۹ نفر آنان مادر بودند. همچنین تعداد نمونه معلمان از بین معلمان پایه های سوم چهارم کرج به تصادف انتخاب شده است که از ۳۰۰ نفر انتخاب شده، ۲۶۵ نفر به پرسشنامه ما جواب دادند که از این تعداد ۱۴۴ نفر آنان مرد و ۱۲۱ نفرشان زن هستند.

۳- تجزیه و تحلیل آماری

۳-۱- یافته های مربوط به سوالات تحقیق از دیدگاه معلمان

- سوال اول: عوامل مرتبط در کاربری ارزشیابی توصیفی از دیدگاه معلمان کدامند؟

تحلیل عامل اکتشافی بدون محدود کردن عوامل: ابتدا امکان انجام تحلیل عاملی بر نمونه تحقیق با استفاده از آزمون بارتلت و شاخص کفایت نمونه برداری (KMO) بررسی شد. که در جدول شماره ۳ نشان داده شده است.

جدول ۳: شاخص کفایت نمونه بارتلت (کیزر میر ال کین)

شاخص کفایت نمونه	۰/۹۱۱
آماره مجذور کای	۱/۹۱۵
سطح معنی داری	۰/۰۰۰

مقدار شاخص کفایت نمونه گیری (KMO) برابر با ۰/۹۱۱ است. بنابراین اندازه نمونه برای تحلیل عاملی مناسب می باشد همچنین مقدار آزمون بارتلت در سطح ۰/۰۰۱ معنادار است بنابراین شرایط انجام تحلیل عاملی اکتشافی حاصل شده است.

عوامل نهفته در آزمون با روش تحلیل مولفه های اصلی و چرخش واریماکس و تعیین ضریب همبستگی ۰/۴۰ و بالاتر برای بار عاملی هر آیتم استخراج شد. در این مدل ۸ عامل با توجه به تعداد ارزش های ویژه بالاتر از ۱ بدست آمده است.

نتایج حاصل در جدول واریانس تبیین شده کلی ۸۰ عامل با ارزش ویژه بالاتر از ۱ را در این آزمون نشان داد که در مجموع ۷۵/۱۵۰ در صد کل واریانس متغیرهای آزمون را تبیین می کنند. ارزش های ویژه آنها پس از چرخش در جدول (۴-۱۵) آمده است.

جدول شماره ۵: ارزشهای ویژه بالاتر از یک برای ۸ عامل پس از چرخش از نظر معلمان

مولفه ها	ارزش ویژه	درصد تبیین واریانس	درصد واریانس پس از چرخش	درصد واریانس تراکمی
عامل اول	۱۵/۹۴۴	۲۵/۳۰۸	۲۰/۷۶۶	۲۰/۷۶۶
عامل دوم	۱۳/۳۹۴	۲۱/۲۶۱	۱۸/۸۸۳	۳۹/۶۴۹
عامل سوم	۷/۰۳۱	۱۱/۱۶۰	۱۶/۵۵۳	۵۶/۲۰۲
عامل چهارم	۴/۳۱۰	۶/۸۴۱	۷/۳۱۲	۶۳/۵۱۴
عامل پنجم	۲/۷۰۹	۴/۳۰۰	۳/۹۴۲	۶۷/۴۵۶
عامل ششم	۱/۶۱۴	۲/۵۶۲	۳/۰۲۳	۷۰/۴۷۹
عامل هفتم	۱/۲۵۰	۱/۹۸۳	۲/۴۳۰	۷۲/۹۰۸
عامل هشتم	۱/۰۹۴	۱/۷۳۶	۲/۲۴۲	۷۵/۱۵۰

نتایج حاصل در جدول فوق، ۸ عامل را برای این آزمون نشان می دهند، ولی با توجه به قدرت تبیین کم عامل های انتهایی، تحلیل عاملی با دستور استخراج ۵ عامل به دست آمد. با محدود کردن استخراج عوامل به ۵ عامل و استفاده از چرخش واریماکس و تعیین ضریب همبستگی ۰/۴۰ و بالاتر برای بار عاملی هر آیت، تحلیل عاملی اکتشافی مجدداً انجام شد. مقدار واریانس تبیین شده توسط هر عامل و بارهای عاملی به دست آمده به ترتیب در جدول گزارش شده است.

جدول شماره ۶: درصد واریانس تبیین شده هر عامل پس از چرخش از نظر معلمان

مولفه ها	ارزش ویژه	درصد تبیین واریانس	درصد واریانس پس از چرخش	درصد واریانس تراکمی
عامل روانی	۱۵/۹۴۴	۲۵/۳۰۸	۲۰/۷۶۶	۲۰/۷۶۶
عامل مدیریتی	۱۳/۳۹۴	۲۱/۲۶۱	۱۸/۸۸۳	۳۹/۶۴۹
عامل آموزشی	۷/۰۳۱	۱۱/۱۶۰	۱۶/۵۵۳	۵۶/۲۰۲
عامل فرایندی	۴/۳۱۰	۶/۸۴۱	۷/۳۱۲	۶۳/۵۱۴
عامل فردی	۲/۷۰۹	۴/۳۰۰	۳/۹۴۲	۶۷/۴۵۶

بدین طریق، تعداد ۵ عامل که مقدار ویژه آنها بزرگتر از یک بود، استخراج شدند و با توجه به طبیعت و ادبیات و پیشینه هر یک از عوامل، آنها بصورت روانی، مدیریتی، آموزشی، فرایندی و فردی نامگذاری شدند. که با توجه به مقدار ویژه عوامل استخراج شده، عامل روانی با مقدار ویژه (۲۰/۷۶) بیشترین سهم را در تبیین متغیرها دارد و پس از آن، عامل مدیریتی با مقدار ویژه (۱۸/۸۸)، عامل آموزشی

با مقدار ویژه (۱۶/۵۳)، عامل فرایندی با مقدار ویژه (۷/۳۱) و عامل فردی با مقدار ویژه (۳/۹۴) قرار دارند. ۵ عامل یاد شده در مجموع حدود ۶۷/۴۵۶ درصد از کل واریانس را تبیین می کنند. از سوی دیگر از ۶۳ مولفه در این تحقیق، ۳ مولفه (همه‌مانگی در اجرای طرح، توجه به شخصیت دانش آموزان و کمبود مشکلات خانوادگی) به دلیل غیر قابل قبول بودن بار عاملی آنها (کمتر از ۰/۴۰) و یا داشتن بار عاملی در بیش از یک عامل حذف شدند. جدول شماره ۷ مولفه های قرار گرفته در عامل روانی را نشان می دهد که عامل روانی در مجموع ۲۰/۷۶ درصد از کل واریانس را تبیین می کند.

جدول شماره ۷: مولفه های قرار گرفته در عامل روانی از دیدگاه معلمان

نام عامل	متغیرها	میزان ضرایب
روانی	نگرش مثبت معلمان نسبت به نوآوری	۰/۹۱۵
	آمادگی روحی معلمان	۰/۸۹۴
	نگرش مثبت دانش آموزان نسبت به ارزشیابی توصیفی	۰/۸۸۸
	انگیزه معلمان برای اجرای ارزشیابی توصیفی	۰/۸۸۴
	حمایت از دانش آموزان دارای مشکلات خانوادگی	۰/۸۸۳
	ارتباط عاطفی بین معلم و شاگرد	۰/۸۸۱
	تعامل بیشتر اولیا با مدارس	۰/۸۷۱
	حوصله کافی معلم	۰/۸۷۱
	کمبود فقر اقتصادی	۰/۸۴۹
	حساسیت کم والدین نسبت به نمره	۰/۸۴۱
	نگرش مثبت والدین نسبت به نوآوری	۰/۷۳۷
	مسئولیت پذیری دانش آموزان	۰/۷۳۲
	تفاوت های فردی دانش آموزان	۰/۷۳۲
	افزایش اوقات فراغت معلمان	۰/۷۱۴
	توجه اولیا به وضعیت روحی و جسمی دانش آموزان	۰/۵۴۳

جدول شماره ۸ مولفه های قرار گرفته در عامل مدیریتی را نشان می دهد که در مجموع عامل مدیریتی ۱۸/۸۸ درصد از واریانس کل را تبیین می کند.

جدول شماره ۸: مولفه های قرار گرفته در عامل مدیریتی از دیدگاه معلمان

نام عامل	متغیرها	میزان ضرایب
مدیریتی	برگزاری دوره های ضمن خدمت	.۸۶۱
	ایجاد کارگاههای تحقیقی و عملی برای دانش آموزان	.۸۴۰
	بالا بودن استانداردهای آموزشی	.۸۲۶
	برنامه های روشن و مدون برای تربیت نیروهای متخصص	.۸۱۹
	مدیریت غیر متمرکز	.۸۰۹
	بودجه کافی مدارس	.۷۷۴
	برگزاری جلسات توجیعی	.۷۶۱
	برنامه های روشن و مدون برای تامین منابع مالی	.۷۵۰
	نظارت و بازرسی کامل از مدارس	.۷۳۷
	تک پایه بودن کلاسها	.۶۸۵
	امکانات آموزشی مناسب	.۶۵۹
	رقابت مدارس	.۶۵۹
	برگزاری جلسات منظم درباره ارزشیابی توصیفی	.۶۴۵
	مدیریت قوی	.۶۲۶
	توجیع والدین در مورد ارزشیابی توصیفی توسط رسانه های گروهی	.۶۲۴
	توجه به انتظارات واقعی دانش آموزان	.۵۷۱

جدول شماره ۹ مولفه های قرار گرفته در عامل آموزشی را نشان می دهد که عامل آموزشی در مجموع ۱۶/۵۳ درصد از کل واریانس را تبیین می کند.

جدول شماره ۹: مولفه های قرار گرفته در عامل آموزشی از دیدگاه معلمان

نام عامل	متغیرها	میزان ضرایب
آموزشی	کاهش رقابت بین دانش آموزان	.۷۹۸
	با سواد بودن والدین	.۷۶۱
	به روز بودن بودن مطالب درسی	.۷۵۴
	نظارت والدین بر دروس دانش آموزان	.۷۴۹
	کم بودن تعداد دانش آموزان در کلاس	.۷۴۶
	طراحی موضوعات درسی بر اساس روشهای اکتشافی	.۷۳۶
	بالا بودن سطح دانش معلمان	.۷۱۰
	هماهنگی درونی (میان اهداف طرح و اصول آن)	.۶۹۹
	کلاسهای فوق برنامه برای دانش آموزان ضعیف	.۶۹۰
	مسئولیت پذیری والدین	.۶۶۲
	بافت جمعیتی معلمان	.۶۴۲
	استفاده معلمان از روشهای فعال تدریس	.۶۳۵
	مواد آموزشی مناسب	.۶۰۸
	توجه به همه ابعاد ارزشیابی توصیفی	.۵۹۳
	تعامل گروهی بین معلمان	.۵۹۱
	نوآوری	.۵۸۸
	وجود طرح درس مناسب	.۵۸۳
	استفاده از روشهای نوین تدریس	.۵۸۲
	کیفیت مناسب مطالب درسی	.۵۲۱
	نگرش مثبت جامعه نسبت به ارزشیابی توصیفی	.۴۸۱
	توجه به جایگاه معلم	.۴۶۱

جدول شماره ۱۰ مولفه های قرار گرفته در عامل فرایندی را نشان می دهد که عامل فرایندی در مجموع ۷/۳۱ درصد از کل واریانس را تبیین می کند.

جدول شماره ۱۰: مولفه های قرار گرفته در عامل فرایندی از دیدگاه معلمان

نام عامل	متغیرها	میزان ضرایب
فرایندی	مناسب بودن زمان ارزشیابی	.۷۰۵
	کثرت گرایشی روش	.۶۶۴
	فراهم آوردن ابزارهای سنجش کیفی برای گردآوری داده ها در فرایند یادگیری	.۶۲۴
	اجرای آزمایشی طرح در یک سطح خرد	.۵۸۱
	فرایندگرایی (فراهم آوردن فرصت یادگیری برای دانش آموز)	.۵۵۹

جدول شماره ۱۱ مولفه های قرار گرفته در عامل فردی را نشان می دهد که عامل فردی در مجموع ۳/۹۴ درصد از کل واریانس تبیین می کند.

جدول شماره ۱۱: مولفه های قرار گرفته در عامل فردی از دیدگاه معلمان

نام عامل	متغیرها	میزان ضرایب
فردی	آمادگی دانش آموزان	.۷۲۸
	میزان آگاهی دانش آموزان در مورد ارزشیابی توصیفی	.۶۸۱
	استقلال دانش آموزان	.۶۰۰

- سوال دوم: سهم هر کدام از عوامل (روانی، فردی، مدیریتی، خانوادگی، آموزشی، فرایندی، مادی) در کاربرست ارزشیابی توصیفی چقدر است؟

جدول ۱۲: اطلاعات توصیفی مربوط به عوامل موثر در کاربرست ارزشیابی توصیفی

عوامل	میانگین	انحراف استاندارد	تعداد آزمودنی ها
روانی	۴۱.۲۳	۴.۹۳	۲۶۵

۲۶۵	۲.۹۲	۱۹.۹۲	فردی
۲۶۵	۴.۲۹	۳۱.۵۳	خانوادگی
۲۶۵	۵.۳۱	۴۰.۶۲	فرایندی
۲۶۵	۵.۲۷	۳۵.۸۸	مدیریتی
۲۶۵	۳.۳۴	۱۸.۹۰	مادی
۲۶۵	۷.۶۸	۶۳.۶۵	آموزشی

جدول شماره ۱۲ میانگین عوامل ذکر شده در پرسشنامه و انحراف استاندارد آنها را نشان می دهد.

جدول ۱۳: ماتریس همبستگی بین عوامل از دیدگاه معلمان

آموزشی	مادی	مدیریتی	فرایندی	خانوادگی	فردی	روانی	ردیف	همبستگی بین عوامل
۰.۷۲۵	۰.۶۲۲	۰.۷۹۲	۰.۷۱۶	۰.۶۴۹	۰.۶۲۶	۱.۰۰۰	روانی	
۰.۵۰۹	۰.۵۰۵	۰.۵۵۹	۰.۵۹۰	۰.۶۲۵	۱.۰۰۰	۰.۶۲۶	فردی	
۰.۶۵۱	۰.۵۹۳	۰.۶۶۲	۰.۶۷۲	۱.۰۰۰	۰.۶۲۵	۰.۶۴۹	خانوادگی	
۰.۷۴۵	۰.۷۱۱	۰.۷۳۱	۱.۰۰۰	۰.۶۷۲	۰.۵۹۰	۰.۷۱۶	فرایندی	
۰.۷۱۴	۰.۶۲۲	۱.۰۰۰	۰.۷۳۱	۰.۶۶۲	۰.۵۵۹	۰.۷۹۲	مدیریتی	
۰.۶۴۳	۱.۰۰۰	۰.۶۲۲	۰.۷۱۱	۰.۵۹۳	۰.۵۰۵	۰.۶۲۲	مادی	
۱.۰۰۰	۰.۶۴۳	۰.۷۱۴	۰.۷۴۵	۰.۶۵۱	۰.۵۰۹	۰.۷۲۵	آموزشی	
۰.۰۰۰	۰.۰۰۰	۰.۰۰۰	۰.۰۰۰	۰.۰۰۰	۰.۰۰۰		روانی	سطح معنی داری
۰.۰۰۰	۰.۰۰۰	۰.۰۰۰	۰.۰۰۰	۰.۰۰۰		۰.۰۰۰	فردی	
۰.۰۰۰	۰.۰۰۰	۰.۰۰۰	۰.۰۰۰		۰.۰۰۰	۰.۰۰۰	خانوادگی	
۰.۰۰۰	۰.۰۰۰	۰.۰۰۰		۰.۰۰۰	۰.۰۰۰	۰.۰۰۰	فرایندی	
۰.۰۰۰	۰.۰۰۰		۰.۰۰۰	۰.۰۰۰	۰.۰۰۰	۰.۰۰۰	مدیریتی	
۰.۰۰۰		۰.۰۰۰	۰.۰۰۰	۰.۰۰۰	۰.۰۰۰	۰.۰۰۰	مادی	
	۰.۰۰۰	۰.۰۰۰	۰.۰۰۰	۰.۰۰۰	۰.۰۰۰	۰.۰۰۰	آموزشی	
۲۶۵	۲۶۵	۲۶۵	۲۶۵	۲۶۵	۲۶۵	۲۶۵	۲۶۵	

۲۶۵	۲۶۵	۲۶۵	۲۶۵	۲۶۵	۲۶۵	۲۶۵	۲۶۵	تعداد آزمودنی ها
۲۶۵	۲۶۵	۲۶۵	۲۶۵	۲۶۵	۲۶۵	۲۶۵	۲۶۵	
۲۶۵	۲۶۵	۲۶۵	۲۶۵	۲۶۵	۲۶۵	۲۶۵	۲۶۵	
۲۶۵	۲۶۵	۲۶۵	۲۶۵	۲۶۵	۲۶۵	۲۶۵	۲۶۵	
۲۶۵	۲۶۵	۲۶۵	۲۶۵	۲۶۵	۲۶۵	۲۶۵	۲۶۵	
۲۶۵	۲۶۵	۲۶۵	۲۶۵	۲۶۵	۲۶۵	۲۶۵	۲۶۵	

جدول شماره ۱۳ شامل اطلاعات مربوط به همبستگی بین عوامل و سطح معنی داری را نشان می دهد.

جدول ۱۴: پیش بینی کاربرد ارزشیابی توصیفی بر اساس عوامل روانی، فردی، خانوادگی، فرایندی، مدیریتی، مادی و آموزشی از دیدگاه معلمان

آنالیز واریانس					
مدل	مجموع مجذورات	درجه آزادی	میانگین مجذورات	F	sig
رگرسیون	۳۹۷.۱۷۴	۷	۵۶.۷۳۹	۴۸.۰۰۱	.۰۰۰
باقیمانده	۳۰۳.۷۸۵	۲۵۷	۱.۱۸۲		
کل	۷۰۰.۹۵۸	۲۶۴			
ضرایب					
مدل	ضریب غیر استاندارد		ضرایب استاندارد	T	sig
	B	Std.Error			
			B		
ثابت	-۱/۹۳۵	۰/۶۲۹		-۳/۰۷۴	۰/۰۰۲
روانی	-۰/۰۱۰	۰/۰۲۶	-۰/۰۳۰	-۰/۳۸۴	۰/۷۰۱
فردی	-۰/۰۸۲	۰/۰۳۲	-۰/۱۴۸	-۲/۵۶۸	۰/۰۱۱
خانوادگی	۰/۰۴۴	۰/۰۲۴	۰/۱۱۵	۱/۷۹۸	۰/۰۷۳
فرایندی	۰/۱۱۳	۰/۰۲۳	۰/۳۶۸	۴/۸۸۳	۰/۰۰۰
مدیریتی	۰/۰۴۶	۰/۰۲۳	۰/۱۵۰	۱/۹۸۸	۰/۰۴۸
مادی	۰/۰۹۴	۰/۰۳۰	۰/۱۹۳	۳/۱۴۳	۰/۰۰۲
آموزشی	۰/۰۳۴	۰/۰۱۵	۰/۱۵۹	۲/۲۵۳	۰/۰۲۵

توجه: $R=0.753$, $RS=0.567$, $Adj=0.555$ و و متغیر وابسته کاربست ارزشیابی توصیفی

همانطور که نتایج جدول شماره ۱۴ نشان می دهد R تعدیل شده ۰/۵۵۵ می باشد. و $F=48/001$ معنی دار است ($P<0.001$). لذا گفته می شود که عوامل مادی، خانوادگی، مدیریتی، فرایندی، آموزشی و فردی در کاربست ارزشیابی توصیفی از دیدگاه معلمان موثر می باشند.

سوالات فرعی:

سوال اول: کدامیک از عوامل روانی(ارتباط عاطفی بین معلم و شاگرد، انگیزه معلمان برای اجرای ارزشیابی توصیفی، توجه به شخصیت دانش آموزان، نگرش مثبت معلمان نسبت به نوآوری، نگرش مثبت والدین نسبت به نوآوری، نگرش دانش آموزان نسبت به ارزشیابی توصیفی، نگرش مثبت جامعه نسبت به طرح توصیفی، آمادگی روحی معلمان، توجه به جایگاه معلم و حوصله کافی معلم) در کاربست ارزشیابی توصیفی از دیدگاه معلمان موثر می باشد؟

جدول ۱۵: پیش بینی تاثیر عوامل روانی در کاربست ارزشیابی توصیفی از دیدگاه معلمان

آنالیز واریانس					
مدل	مجموع مجزورات	درجه آزادی	میانگین مجزورات	F	sig
رگرسیون	۲۷۲.۶۰۶	۱۰	۲۷.۲۶۱	۱۶.۱۶۵	.۰۰۰
باقیمانده	۴۳۸.۳۵۳	۲۵۴	۱.۶۸۶		
کل	۷۰۰.۹۵۸	۲۶۴			
ضرایب					
مدل	ضریب غیر استاندارد		ضرایب استاندارد	T	sig
	B	Std.Error			
ثابت	.۰۶۰	.۷۶۱		.۰۷۹	.۹۳۷
ارتباط عاطفی بین معلم و شاگرد	.۲۱۶	.۱۲۹	.۰۹۱	۱.۶۶۷	.۰۹۵
انگیزه معلمان برای اجرای ارزشیابی توصیفی	-.۰۵۹	.۱۰۸	-.۰۳۱	-۰.۵۵۲	.۵۸۲
توجه به شخصیت دانش آموزان	.۳۰۵	.۱۲۳	.۱۳۸	۲.۴۷۴	.۰۱۴
نگرش مثبت معلمان نسبت به نوآوری	.۱۲۴	.۱۱۷	.۰۶۳	۱.۰۶۵	.۲۸۸
نگرش مثبت دانش آموزان نسبت به ارزشیابی توصیفی	.۰۶۵	.۱۲۲	.۰۳۴	.۵۲۹	.۵۹۸

نگرش مثبت والدین نسبت به نوآوری	۰.۳۱-	۰.۱۱۳	۰.۰۱۷-	۰.۲۷۵-	۰.۷۸۳
آمادگی روحی معلمان	۰.۳۸۴	۰.۰۹۴	۰.۲۳۸	۰.۰۸۷	۰.۰۰۰
توجه به جایگاه معلم	۰.۴۰۳	۰.۰۸۸	۰.۲۷۶	۰.۵۹۳	۰.۰۰۰
حاصله کافی معلم	۰.۱۳۴	۰.۱۲۳	۰.۰۶۵	۰.۰۸۵	۰.۲۷۹
نگرش مثبت جامعه نسبت به ارزشیابی توصیفی	۰.۲۷۸	۰.۰۸۹	۰.۱۶۴	۰.۱۰۷	۰.۰۰۲
توجه: $R^2=0.375, RS^2=0.624, AdjR^2=0.389$ و متغیر وابسته کاربست ارزشیابی توصیفی					

جدول ۱۵ نشان می دهد R تعدیل شده برابر با ۰/۳۶۵ و $F=65/165$ معنی دار است ($P<0/000$)، لذا گفته می شود که سوالات ارتباط عاطفی بین معلم و شاگرد، توجه به شخصیت دانش آموزان، آمادگی روحی معلم، توجه به جایگاه معلم و نگرش مثبت جامعه نسبت به ارزشیابی توصیفی در کاربست ارزشیابی توصیفی از دیدگاه معلمان موثر می باشد.

سوال دوم: کدامیک از عوامل فردی (استقلال دانش آموزان، میزان آگاهی دانش آموزان در مورد ارزشیابی توصیفی، تفاوت های فردی دانش آموزان، مسئولیت پذیری دانش آموزان و آمادگی دانش آموزان) در کاربست ارزشیابی توصیفی از دیدگاه معلمان موثر می باشد؟

جدول ۱۶: پیش بینی تاثیر عوامل فردی در کاربست ارزشیابی توصیفی از دیدگاه معلمان

آنالیز واریانس					
مدل	مجموع مجزورات	درجه آزادی	میانگین مجزورات	F	sig
رگرسیون	۱۲۱.۰۶۷	۵	۲۴.۲۱۳	۱۰.۸۱۵	.۰۰۰
باقیمانده	۵۷۹.۸۹۱	۲۵۹	۲.۲۳۹		
کل	۷۰۰.۹۵۸	۲۶۴			
ضرایب					
مدل	ضریب غیر استاندارد		ضرایب استاندارد	T	sig
	B	Std.Error			
			B		
ثابت	۳/۵۲۱	۰/۶۶۷		۵/۲۸۳	۰/۰۰۰
استقلال دانش آموزان	۰/۰۱۸	۰/۱۳۱	۰/۰۰۸	۰/۱۳۵	۰/۸۹۳
میزان آگاهی دانش آموزان در مورد ارزشیابی توصیفی	۰/۰۷۸	۰/۰۹۶	۰/۰۵۰	۰/۸۱۳	۰/۴۱۷
تفاوتهای فردی دانش آموزان	۰/۴۲۹	۰/۱۱۳	۰/۲۴۳	۳/۷۹۱	۰/۰۰۰

۰/۰۴۷	۱/۹۹۸	۰/۱۳۴	۰/۱۲۲	۰/۲۴۴	مسئولیت پذیری دانش آموزان
۰/۰۳۱	۲/۱۷۲	۰/۱۳۷	۰/۱۱۷	۰/۲۵۵	آمادگی دانش آموزان
توجه: ۱۵۷/Adj=، ۱۷۳/RS=، ۴۱۶/RS= و R= و متغیر وابسته کاربست ارزشیابی توصیفی					

جدول ۱۶ نشان می دهد R تعدیل شده برابر با ۰/۱۵۷ و $F=۱۰/۸۱۵$ معنی دار است ($P<۰/۰۰۰$)، لذا گفته می شود که سوالات تفاوت های فردی دانش آموزان، مسئولیت پذیری دانش آموزان و آمادگی دانش آموزان در کاربست ارزشیابی توصیفی از دیدگاه معلمان موثر می باشد.

سوال سوم: کدامیک از عوامل خانوادگی (تعامل بیشتر اولیا با مدرسه، حساسیت کم والدین نسبت به نمره، کمبود مشکلات خانوادگی، مسئولیت پذیری اولیا، نظارت والدین بر دروس دانش آموزان، باسواد بودن والدین، توجه اولیا به وضعیت روحی و جسمی دانش آموزان و توجیع والدین در مورد ارزشیابی توصیفی از طریق رسانه های گروهی) در کاربست ارزشیابی توصیفی از دیدگاه معلمان موثر می باشد؟

جدول ۱۷: پیش بینی تاثیر عوامل خانوادگی در کاربست ارزشیابی توصیفی از دیدگاه معلمان

آنالیز واریانس					
مدل	مجموع مجزورات	درجه آزادی	میانگین مجزورات	F	sig
رگرسیون	۲۳۳/۶۶۵	۸	۲۹/۲۰۸	۱۶/۰۰۱	۰/۰۰۰
باقیمانده	۴۶۷/۲۹۴	۲۵۶	۱/۸۲۵		
کل	۷۰۰/۹۵۸	۲۶۴			
ضرایب					
مدل	ضریب غیر استاندارد		ضرایب استاندارد	T	sig
	B	Std.Error			
			B		
ثابت	۱/۳۱۸	۰/۶۶۸		۱/۸۲۳	۰/۰۶۹
تعامل بیشتر اولیا با مدرسه	۰/۲۶۶	۰/۱۰۵	۰/۰۳۶	۰/۶۲۸	۰/۵۳۱
حساسیت کم والدین نسبت به نمره	۰/۲۵۰	۰/۰۸۷	۰/۱۵۴	۲/۸۵۹	۰/۰۰۵
کمبود مشکلات خانوادگی	۰/۳۱۷	۰/۱۰۱	۰/۱۸۲	۳/۱۵۴	۰/۰۰۲
مسئولیت پذیری والدین	۰/۲۹۱	۰/۱۱۶	۰/۱۶۳	۲/۵۱۵	۰/۰۱۳
نظارت والدین بر دروس دانش آموزان	۰/۱۵۵	۰/۰۹۲	۰/۰۹۴	۱/۶۹۳	۰/۰۹۲
با سواد بودن والدین	-۰/۲۰۷	۰/۱۷۶	-۰/۰۶۱	-۱/۱۷۹	۰/۲۳۹
توجه اولیا به وضعیت روحی و جسمی دانش آموزان	۰/۳۳۷	۰/۱۰۰	۰/۲۰۷	۳/۳۹۰	۰/۰۰۱

۰/۰۰۱	۳/۲۹۵	۰/۱۷۸	۰/۰۸۱	۰/۲۶۶	توجیع والدین در مورد ارزشیابی توصیفی توسط رسانه های گروهی
توجه: ۳۱۳/۰۰۰، Adj=۰/۳۳۲، RS=۰/۵۷۷، R=۰/۰۰۰ و ومتغیر وابسته کاربست ارزشیابی توصیفی					

جدول ۱۷ نشان می دهد R تعدیل شده برابر با ۰/۳۱۳ و $F=۱۶/۰۰۱$ معنی دار است ($P<۰/۰۰۰$)، لذا گفته می شود که سوالات حساسیت کم والدین نسبت به نمره، کمبود مشکلات خانوادگی، مسئولیت پذیری اولیا، نظارت والدین بر دروس دانش آموزان، توجه اولیا به وضعیت روحی و جسمی دانش آموزان و توجیع والدین در مورد ارزشیابی توصیفی توسط رسانه های گروهی در کاربست ارزشیابی توصیفی از دیدگاه معلمان موثر می باشد.

سوال چهارم: کدامیک از عوامل فرایندی (فراهم آوردن ابزارهای سنجش کیفی برای گردآوری داده ها در فرایند یادگیری، هماهنگی در اجرا، فرایندگرایی (فراهم کردن فرصت یادگیری برای دانش آموزان)، کثرت گرایی روش، توجه به انتظارات واقعی دانش آموزان، هماهنگی درونی میان اهداف طرح و اصول آن، بالا بودن استانداردهای آموزشی، تعامل گروهی بین معلمان، به روز بودن مطالب درسی و کیفیت مطالب درسی) در کاربست ارزشیابی توصیفی از دیدگاه معلمان موثر می باشد؟

جدول ۱۸: پیش بینی تاثیر عوامل فرایندی در کاربست ارزشیابی توصیفی از دیدگاه معلمان

آنالیز واریانس					
مدل	مجموع مجذورات	درجه آزادی	میانگین مجذورات	F	sig
رگرسیون	۴۷۶.۵۶۹	۱۰	۴۷.۶۵۷	۵۳.۹۴۶	.۰۰۰
باقیمانده	۲۲۴.۹۵۸	۲۵۴	۸۸۳		
کل	۷۰۰.۹۵۸	۲۶۴			
ضرایب					
مدل	ضریب غیر استاندارد		ضرایب استاندارد	T	sig
	Std. Error	B			
ثابت	۰/۹۱۹	۰/۴۸۰		-۱/۹۱۳	۰/۱۵۷
فراهم آوردن ابزارهای سنجش کیفی برای گردآوری داده ها در فرایند یادگیری	۰/۱۷۴	۰/۱۰۰	۰/۰۸۴	۱/۷۳۹	۰/۰۸۳
فرایندگرایی (فراهم آوردن فرصت یادگیری برای دانش آموزان)	۰/۰۲۳	۰/۱۱۲	-۰/۰۱۱	-۰/۲۰۹	۰/۸۳۵
کثرت گرایی روش	۰/۰۲۲	۰/۰۷۴	۰/۰۱۲	۰/۲۳۹	۰/۷۷۰
هماهنگی در اجرای طرح	۰/۰۶۶	۰/۰۷۷	۰/۰۴۰	۰/۸۶۱	۰/۳۹۰

۰/۰۰۳	۳/۰۴۳	۰/۱۴۲	۰/۰۸۵	۰/۲۵۹	هماهنگی درونی (میان اهداف طرح و اصول آن)
۰/۱۰۴	۱/۶۲۹	۰/۰۷۶	۰/۰۸۱	۰/۱۳۲	بالا بودن استانداردهای آموزشی
۰/۰۰۰	۴/۳۰۵	۰/۱۷۵	۰/۰۸۳	۰/۳۷۴	کیفیت مناسب مطالب درسی
۰/۰۵۱	۱/۹۶۱	۰/۰۸۴	۰/۰۹۱	۰/۱۷۷	به روز بودن مطالب درسی
۰/۰۰۰	۱۲/۶۹۴	۰/۶۴۱	۰/۰۹۱	۱/۱۶۱	تعامل گروهی بین معلمان
۰/۰۱۲	-۲/۵۲۴	۰/۱۱۱	۰/۰۸۲	-۰/۳۰۷	توجه به انتظارات واقعی دانش آموزان
توجه: $R=0.825$, $RS=0.780$, $AdjR=0.667$ و ومتغیر وابسته کاربست ارزشیابی توصیفی					

جدول ۱۸ نشان می دهد R تعدیل شده برابر با ۰/۶۶۷ و $F=53/946$ معنی دار است ($P<0/000$)، لذا گفته می شود که سوالات فراهم آوردن ابزارهای سنجش کیفی برای گردآوری داده‌ها در فرایند یادگیری، توجه به انتظارات واقعی دانش آموزان، هماهنگی درونی میان اهداف طرح و اصول آن، تعامل گروهی بین معلمان، به روز بودن مطالب درسی و کیفیت مناسب مطالب درسی در کاربست ارزشیابی توصیفی از دیدگاه معلمان موثر می باشد.

سوال پنجم: کدامیک از عوامل مدیریتی (مدیریت غیر متمرکز (مشارکت معلمان در برنامه ریزی)، برنامه های روشن و مدون برای تربیت نیروهای متخصص، برنامه های مدون برای پیش بینی و تامین منابع مالی، برگزاری جلسات منظم درباره ارزشیابی توصیفی، برگزاری جلسات توجیهی، نظارت و بازرسی کامل و دقیق از مدارس، برگزاری دوره های ضمن خدمت برای معلمان، مدیریت قوی و نوآوری) در کاربست ارزشیابی توصیفی از دیدگاه معلمان موثر است؟

جدول ۱۹: پیش بینی تاثیر عوامل مدیریتی در کاربست ارزشیابی توصیفی از دیدگاه معلمان

آنالیز واریانس					
مدل	مجموع مجزورات	درجه آزادی	میانگین مجزورات	F	sig
رگرسیون	۳۱۵,۳۴۶	۹	۳۵,۰۳۸	۲۳,۱۷۰	.۰۰۰
باقیمانده	۳۸۵,۶۱۲	۲۵۵	۱,۵۱۲		
کل	۷۰۰,۹۵۸	۲۶۴			
ضرایب					
مدل	ضریب غیر استاندارد		ضرایب استاندارد	T	sig
	B	Std. Error			
			B		

ثابت	.۴۹۶	.۵۵۰		.۹۰۱	.۳۶۹
مدیریت غیر متمرکز	.۰۱۳	.۰۹۹	.۰۰۷	.۱۳۲	.۸۹۵
برنامه های روشن و مدون برای تربیت نیروهای متخصص	.۲۴۷	.۱۱۹	.۱۲۰	۲.۰۷۰	.۰۳۹
برنامه های روشن و مدون برای تامین منابع مالی	.۱۳۷	.۱۰۷	.۰۸۳	۱.۲۷۳	.۲۰۴
برگزاری جلسات منظم درباره ارزشیابی توصیفی	.۰۱۴	.۱۰۷	.۰۰۹	.۱۳۱	.۸۹۶
برگزاری دوره های ضمن خدمت برای معلمان	.۳۴۲	.۰۹۰	.۱۵۵	۲.۷۰۲	.۰۰۷
برگزاری جلسات توجیهی	.۰۹۰	.۰۹۶	.۰۵۴	.۹۴۰	.۳۴۸
نظارت و بازرسی کامل از مدارس	.۲۳۸	.۰۹۶	.۱۴۳	۲.۴۷۴	.۰۱۴
مدیریت قوی	.۱۵۷	.۱۰۹	.۰۸۲	۱.۴۴۳	.۱۵۰
نوآوری	.۶۲۹	.۰۹۸	.۳۶۰	۶.۴۳۳	.۰۰۰
توجه: $R^2 = .43$, $Adj R^2 = .40$, $RS = .71$, $R = .71$ و متغیر وابسته کاربری ارزشیابی توصیفی					

جدول ۱۹ نشان می دهد R تعدیل شده برابر با 0.43 و $F = 23/170$ معنی دار است ($P < 0.000$)، لذا گفته می شود که سوالات برنامه های روشن و مدون برای تربیت نیروهای متخصص، نظارت و بازرسی کامل و دقیق از مدارس، برگزاری دوره های ضمن خدمت برای معلمان و نوآوری در کاربری ارزشیابی توصیفی از دیدگاه معلمان موثر می باشد.

سوال ششم: کدامیک از عوامل مادی (مواد آموزشی مناسب برای معلمان، امکانات آموزشی مناسب برای طرح، کمبود فقر اقتصادی، حمایت از دانش آموزان دارای مشکلات خانوادگی و بودجه کافی مدارس) در کاربری ارزشیابی توصیفی از دیدگاه معلمان موثر می باشد؟

جدول ۲۰: پیش بینی تاثیر عوامل مادی در کاربری ارزشیابی توصیفی از دیدگاه معلمان

آنالیز واریانس					
مدل	مجموع مجدورات	درجه آزادی	میانگین مجدورات	F	sig
رگرسیون	۲۹۶.۴۷۹	۵	۵۹.۲۹۶	۳۷.۹۶۹	.۰۰۰
باقیمانده	۴۰۴.۴۸۰	۲۵۹	۱.۵۶۲		
کل	۷۰۰.۹۵۸	۲۶۴			
ضرایب					

sig	T	ضرایب استاندارد	ضریب غیر استاندارد		مدل
			Std.Error	B	
		B			
.۰۰۰	۳.۸۴۲		.۴۴۷	۱.۷۱۶	ثابت
.۰۰۰	۳.۸۰۰	.۲۰۰	.۰۸۳	.۳۱۴	امکانات آموزشی مناسب
.۰۰۰	۴.۶۳۷	.۲۷۳	.۱۰۷	.۴۹۵	مواد آموزشی مناسب
.۷۷۵	-.۳۸۶	-.۰۱۶	.۰۹۴	-.۰۲۷	کمبود فقر اقتصادی
.۰۰۰	۳.۶۲۰	.۲۰۹	.۰۹۵	.۳۴۳	بودجه کافی مدارس
.۰۰۰	۵.۷۲۸	.۲۸۲	.۰۷۲	.۴۱۵	حمایت از دانش آموزان دارای مشکلات خانوادگی
توجه: ۴۱۲/۰۴۲۳, Adj R=۰/۶۵, RS=۰/۶۵ و R=۰/۶۵ و متغیر وابسته کاربری ارزشیابی توصیفی					

جدول ۲۰ نشان می دهد R تعدیل شده برابر با ۰/۴۱۲ و $F = ۳۷/۹۶۹$ معنی دار است ($P < ۰/۰۰۰$)، لذا گفته می شود که سوالات مواد آموزشی مناسب برای معلمان، امکانات آموزشی مناسب برای طرح، حمایت از دانش آموزان دارای مشکلات خانوادگی و بودجه کافی مدارس در کاربری ارزشیابی توصیفی از دیدگاه معلمان موثر می باشد.

سوال هفتم: کدامیک از عوامل آموزشی (بالا بودن سطح دانش معلمان، بافت جمعیتی معلمان، رقابت مدارس، توجه به همه ابعاد ارزشیابی توصیفی، اجرای آزمایشی طرح در یک سطح خرد، طراحی موضوعات درسی براساس روش اکتشافی، استفاده معلمان از روشهای فعال، افزایش اوقات فراغت معلمان، تک پایه بودن کلاسها، مناسب بودن زمان ارزشیابی، وجود طرح درس مناسب، استفاده از روشهای نوین تدریس، کاهش رقابت بین دانش آموزان، کم بودن تعداد دانش آموزان در کلاس، ایجاد کارگاههای تحقیقی و عملی برای دانش آموزان و کلاسهای فوق برنامه برای دانش آموزان ضعیف) در کاربری ارزشیابی توصیفی از دیدگاه معلمان موثر می باشد؟

جدول ۲۱: پیش بینی تاثیر عوامل آموزشی در کاربری ارزشیابی توصیفی از دیدگاه معلمان

آنالیز واریانس					
مدل	مجموع مجذورات	درجه آزادی	میانگین مجذورات	F	sig
رگرسیون	۵۳۷.۲۳۰	۱۶	۳۳.۵۷۷	۵۰.۸۵۹	.۰۰۰
باقیمانده	۱۶۳.۷۲۹	۲۴۸	.۶۶۰		
کل	۷۰۰.۹۵۸	۲۶۴			
ضرایب					

sig	T	ضرایب استاندارد	ضریب غیر استاندارد		مدل
			Std.Error	B	
		B			
.۱۷۰	۱.۳۷۷		.۴۹۲	.۶۷۸	ثابت
.۵۳۵	.۶۲۲	.۰۲۳	.۰۷۴	.۰۴۶	بالا بودن سطح دانش معلمان
.۰۴۱	۲.۰۴۹	.۰۷۱	.۰۶۷	.۱۳۸	بافت جمعیتی معلمان
.۰۱۷	۲.۴۰۱	.۰۸۷	.۰۷۸	.۱۸۸	طراحی موضوعات درسی بر اساس روشهای اکتشافی
.۰۳۰	۲.۱۸۶	.۰۸۴	.۰۶۹	.۱۵۱	استفاده معلمان از روشهای فعال تدریس
.۹۵۱	-.۰۶۱	-.۰۰۲	.۰۵۳	-.۰۰۳	افزایش اوقات فراغت معلمان
.۲۷۰	۱.۱۰۵	.۰۳۷	.۰۶۹	.۰۷۶	تک پایه بودن کلاسها
.۳۸۵	.۸۷۰	.۰۳۲	.۰۶۰	.۰۵۲	رقابت مدارس
.۶۶۹	-.۴۲۸	-.۰۱۶	.۰۶۰	-.۰۲۵	اجرای آزمایشی طرح در یک سطح خرد
.۸۱۶	.۲۳۳	.۰۰۹	.۰۶۴	.۰۱۵	مناسب بودن زمان ارزشیابی
.۴۰۳	-.۸۳۸	-.۰۳۲	.۰۶۹	-.۰۵۸	وجود طرح درس مناسب
.۰۶۶	۱.۸۴۷	.۰۷۳	.۰۷۴	.۱۳۷	استفاده از روشهای نوین تدریس
.۰۰۰	۲۰.۸۱۰	.۷۷۸	.۰۵۴	۱.۱۱۵	کلاسهای فوق برنامه برای دانش آموزان ضعیف
.۳۹۲	.۸۵۸	.۰۲۹	.۰۶۴	.۰۵۴	توجه به همه ابعاد ارزشیابی توصیفی
.۷۴۷	-.۳۲۳	-.۰۱۴	.۰۶۷	-.۰۲۲	ایجاد کارگاههای تحقیقی و عملی برای دانش آموزان
.۴۰۷	-.۸۳۱	-.۰۳۰	.۰۷۲	-.۰۶۰	کاهش رقابت بین دانش آموزان
.۹۱۲	.۱۱۱	.۰۰۵	.۰۷۱	.۰۰۸	کم بودن تعداد دانش آموزان در کلاس
توجه: (۷۵۱/Adj=, ۷۶۶/RS=, ۸۷۵/R= و W= و W= وابسته کاربست ارزشیابی توصیفی					

جدول ۲۱ نشان می دهد R تعدیل شده برابر با $۰/۷۵۱$ و $F=۵۰/۸۵۹$ معنی دار است ($P<۰/۰۰۰$)، لذا گفته می شود که سوالات بافت جمعیتی معلمان، طراحی موضوعات درسی بر اساس روشهای اکتشافی، استفاده معلمان از روشهای فعال تدریس، استفاده از روشهای نوین تدریس و کلاسهای فوق برنامه برای دانش آموزان ضعیف در کاربست ارزشیابی توصیفی از دیدگاه معلمان موثر می باشد.

۲-۳- یافته های مربوط به سوالات تحقیق از دیدگاه والدین

سوال اول: عوامل مرتبط در کاربست ارزشیابی توصیفی از دیدگاه والدین کدامند؟

جدول ۲۲: شاخص کفایت نمونه بارتلت (کیزر میر الکین)

۰/۹۰۴	شاخص کفایت نمونه
۱/۸۰۱	آماره مجذور کای
۱۹۵۳	درجه آزادی
۰/۰۰۰	سطح معنی داری

جدول شماره ۲۲ نشان می دهد که مقدار شاخص کفایت نمونه گیری KMO برابر با ۰/۹۰۴ است بنابراین اندازه نمونه برای تحلیل عاملی مناسب می باشد همچنین مقدار آزمون بارتلت در سطح ۰/۰۰۱ معنادار است بنابراین شرایط انجام تحلیل عاملی اکتشافی حاصل شده است.

عوامل نهفته در آزمون با روش تحلیل مولفه های اصلی و چرخش واریماکس^۱ و تعیین ضریب همبستگی ۰/۴۰ و بالاتر برای بار عاملی هر آیتیم استخراج شد. در این مدل ۹ عامل با توجه به تعداد ارزش های ویژه بالاتر از ۱ بدست آمده است. نتایج حاصل در جدول واریانس تبیین شده کلی ۹۰ عامل با ارزش ویژه بالاتر از ۱ را در این آزمون نشان داد که در مجموع ۷۵/۴۶۸ درصد کل واریانس متغیرهای آزمون را تبیین می کنند. ارزش های ویژه آنها پس از چرخش در جدول ۲۳ آمده است.

جدول شماره ۲۳: ارزشهای ویژه بالاتر از یک برای ۹ عامل پس از چرخش از نظروالدین

مولفه ها	ارزش ویژه	درصد تبیین واریانس	درصد واریانس پس از چرخش	درصد واریانس تراکمی
عامل اول	۱۵/۲۷۸	۲۴/۲۵۰	۲۰/۲۷۳	۲۰/۲۷۳
عامل دوم	۱۲/۵۲۶	۱۹/۸۸۳	۱۵/۱۳۱	۳۵/۴۰۴
عامل سوم	۸/۶۴۵	۱۳/۷۲۲	۱۲/۲۷۴	۴۷/۸۷۸
عامل چهارم	۳/۶۱۰	۵/۷۳۰	۱۱/۱۸۹	۵۹/۰۶۷
عامل پنجم	۲/۱۵۱	۳/۴۱۵	۴/۹۲۶	۶۳/۹۹۳
عامل ششم	۱/۷۰۹	۲/۷۱۳	۴/۴۳۸	۶۸/۴۳۱
عامل هفتم	۱/۵۲۲	۲/۴۱۶	۲/۹۵۷	۷۱/۳۸۷
عامل هشتم	۱/۰۸۴	۱/۷۲۰	۲/۱۷۲	۷۳/۵۵۹
عامل نهم	۱/۰۲۰	۱/۶۱۹	۱/۹۰۹	۷۵/۴۶۸

نتایج حاصل در جدول ۹، ۲۳ عامل را برای این آزمون نشان می دهند، ولی با توجه به قدرت تبیین کم عامل های انتهایی ، تحلیل عاملی با دستور استخراج ۷ عامل به دست آمد. با محدود کردن استخراج عوامل به ۷ عامل و استفاده از چرخش واریماکس و تعیین ضریب همبستگی ۰/۴۰. و بالاتر برای بار عاملی هر آیت، تحلیل عاملی اکتشافی مجددا انجام شد. مقدار واریانس تبیین شده توسط هر عامل و بارهای عاملی به دست آمده به ترتیب در جدول ۲۴ گزارش شده است.

جدول شماره ۲۴: در صد واریانس تبیین شده هر عامل پس از چرخش از نظروالدین

مولفه ها	ارزش ویژه	درصد تبیین واریانس	درصد واریانس پس از چرخش	درصد واریانس تراکمی
عامل اول	۱۵/۲۷۸	۲۴/۲۵۰	۲۰/۲۷۳	۲۰/۲۷۳
عامل دوم	۱۲/۵۲۶	۱۹/۸۸۳	۱۵/۱۳۱	۳۵/۴۰۴
عامل سوم	۸/۶۴۵	۱۳/۷۲۲	۱۲/۲۷۴	۴۷/۸۷۸
عامل چهارم	۳/۶۱۰	۵/۷۳۰	۱۱/۱۸۹	۵۹/۰۶۷
عامل پنجم	۲/۱۵۱	۳/۴۱۵	۴/۹۲۶	۶۳/۹۹۳
عامل ششم	۱/۷۰۹	۲/۷۱۳	۴/۴۳۸	۶۸/۴۳۱
عامل هفتم	۱/۵۲۲	۲/۴۱۶	۲/۹۵۷	۷۱/۳۸۷

بدین طریق، تعداد ۷ عامل که مقدار ویژه آنها بزرگتر از یک بود، استخراج شدند و با توجه به طبیعت و ادبیات و پیشینه هر یک از عوامل، آنها به صورت مدیریتی، آموزشی، روانی، فرایندی، خانوادگی، فردی و مادی ، که با توجه به مقدار ویژه عوامل استخراج شده، آنها در مجموع حدود ۷۱/۳۸۷ در صد از کل واریانس را تبیین می کنند.

جدول شماره ۲۵: مولفه های قرار گرفته در عامل مدیریتی از دیدگاه والدین

نام عامل	متغیرها	میزان ضرایب
	برنامه های روشن و مدون برای تامین منابع مالی	۰/۸۶۹
	بالا بودن استانداردهای آموزشی	۰/۸۶۰
	برنامه های روشن و مدون برای تربیت نیروهای متخصص	۰/۸۵۹

مدیریتی	برگزاری دوره های ضمن خدمت برای معلمان	۸۵۹/.
	توجه به همه ابعاد ارزشیابی توصیفی	۸۵۸/.
	برگزاری جلسات منظم درباره ارزشیابی توصیفی	۸۵۰/.
	بالا بودن سطح دانش معلمان	۸۴۴/.
	توجه به انتظارات واقعی دانش آموزان	۸۴۳/.
	نظارت و بازرسی کامل از مدارس	۸۳۴/.
	افزایش اوقات فراغت معلمان	۸۲۸/.
	مدیریت غیر متمرکز (مشارکت معلمان در برنامه ریزی)	۸۲۷/.
	هماهنگی در اجرای طرح	۷۸۱/.
	مدیریت قوی	۷۴۷/.
	برگزاری جلسات توجیعی	۷۰۷/.
	رقابت مدارس	۶۹۶/.
	تک پایه بودن کلاسها	۶۳۸/.
	ایجاد کارگاههای تحقیقی و عملی برای دانش آموزان	۶۳۵/.
	نگرش مثبت والدین نسبت به نوآوری	۵۹۷/.

جدول شماره ۲۵ مولفه های قرار گرفته در عامل مدیریتی را نشان می دهد که عامل مدیریتی در مجموع ۲۰/۲۷۳ درصد از کل واریانس را تبیین می کند.

جدول شماره ۲۶: مولفه های قرار گرفته در عامل آموزشی از دیدگاه والدین

نام عامل	متغیرها	میزان ضرایب
	استفاده از روشهای نوین تدریس	۸۸۲/.
	مناسب بودن زمان ارزشیابی	۸۵۷/.
	وجود طرح درس مناسب	۸۵۰/.
	میزان آگاهی دانش آموزان در مورد ارزشیابی توصیفی	۸۴۳/.

آمادگی دانش آموزان	۸۴۱/
به روز بودن مطالب درسی	۸۳۷/
هماهنگی درونی (میان اهداف طرح و اصول آن)	۸۰۳/
کلاسهای فوق برنامه برای دانش آموزان ضعیف	۸۰۳/
کیفیت مناسب مطالب درسی	۸۰۲/
طراحی موضوعات درسی بر اساس روشهای اکتشافی	۶۸۷/
تعامل گروهی بین معلمان	۶۷۶/
بافت جمعیتی معلمان	۶۴۵/
کثرت گرایی روش	۶۳۴/
مواد آموزشی مناسب	۴۹۶/

جدول شماره ۲۶ مولفه های قرار گرفته در عامل آموزشی را نشان می دهد که عامل آموزشی در مجموع ۱۵/۱۳۱ درصد از کل واریانس را تبیین می کند.

جدول شماره ۲۷: مولفه های قرار گرفته در عامل روانی از دیدگاه والدین

نام عامل	متغیرها	میزان ضرایب
روانی	نگرش مثبت دانش آموزان نسبت به ارزشیابی توصیفی	۸۳۲/
	نگرش مثبت معلمان نسبت به نوآوری	۸۳۰/
	نگرش مثبت جامعه نسبت به ارزشیابی توصیفی	۸۱۸/
	توجه به جایگاه معلم	۸۰۵/
	کم بودن تعداد دانش آموزان در کلاس	۸۰۴/
	ارتباط عاطفی بین معلم و شاگرد	۷۸۲/
	انگیزه معلمان برای اجرای ارزشیابی توصیفی	۷۶۴/
	استفاده معلمان از روشهای فعال تدریس	۷۰۷/
	آمادگی روحی معلمان	۶۳۸/

جدول شماره ۲۷ مولفه های قرار گرفته در عامل روانی را نشان می دهد که عامل روانی در مجموع ۱۲/۲۷۴ درصد از کل واریانس را تبیین می کند.

جدول شماره ۲۸: مولفه های قرار گرفته در عامل خانوادگی از دیدگاه والدین

نام عامل	متغیرها	میزان ضرایب
خانوادگی	با سواد بودن والدین	.۸۶۸
	کمبود مشکلات خانوادگی	.۸۵۰
	حساسیت کم والدین نسبت به نمره	.۸۲۹
	مسئولیت پذیری والدین	.۸۱۸
	کاهش رقابت بین دانش آموزان	.۷۸۸
	توجیه والدین در مورد ارزشیابی توصیفی توسط رسانه های گروهی	.۷۸۸
	حمایت از دانش آموزان دارای مشکلات خانوادگی	.۷۷۹
	تعامل بیشتر اولیا با مدرسه	.۴۵۱
	حوصله کافی معلم	.۶۱۹
	توجه اولیا به وضعیت روحی و جسمی دانش آموزان	.۵۰۹

جدول شماره ۲۸ مولفه های قرار گرفته در عامل خانوادگی را نشان می دهد که عامل خانوادگی در مجموع ۱۱/۱۸۹ درصد از واریانس کل را تبیین می کند.

جدول شماره ۲۹: مولفه های قرار گرفته در عامل فرایندی از دیدگاه والدین

نام عامل	متغیرها	میزان ضرایب
فرایندی	فرایند گرایی	.۷۴۹
	اجرای آزمایشی طرح در یک سطح خرد	.۷۳۹
	فرهم آوردن ابزارهای سنجش کیفی برای گردآوری داده ها	.۷۰۸
	مسئولیت پذیری دانش آموزان	.۶۵۸

جدول شماره ۲۹ مولفه های قرار گرفته در عامل فرایندی را نشان می دهد که عامل فرایندی در مجموع ۴/۹۲۶ درصد از واریانس کل را تبیین می کند.

جدول شماره ۳۰: مولفه های قرار گرفته در عامل فردی از دیدگاه والدین

نام عامل	متغیرها	میزان ضرایب
فردی	توجه به شخصیت دانش آموزان	.۷۹۹
	تفاوت های فردی دانش آموزان	.۷۵۷
	استقلال دانش آموزان	.۷۴۵

جدول شماره ۳۰ مولفه های قرار گرفته در عامل فردی را نشان می دهد که عامل فردی در مجموع ۴/۴۳۸ درصد از کل واریانس را تبیین می کند.

جدول شماره ۳۱: مولفه های قرار گرفته در عامل مادی از دیدگاه والدین

نام عامل	متغیرها	میزان ضرایب
مادی	کمبود فقر اقتصادی	.۵۹۹
	بودجه کافی مدارس	.۵۲۰
	امکانات آموزشی مناسب	.۴۸۳

جدول شماره ۳۱ مولفه های قرار گرفته در عامل مادی را نشان می دهد که عامل مادی در مجموع ۲/۹۵۷ درصد از واریانس کل را تبیین می کند.

سوال دوم: سهم هر کدام از عوامل (روانی، فردی، مدیریتی، خانوادگی، آموزشی، فرایندی، مادی) در کاربرست ارزشیابی توصیفی از دیدگاه والدین چقدر است؟

جدول ۳۲: اطلاعات توصیفی مربوط به عوامل موثر در کاربست ارزشیابی توصیفی

عوامل	میانگین	انحراف استاندارد	تعداد آزمودنی ها
روانی	۳۷.۱۶۲۳	۴.۴۵۵۱۷	۲۶۵
فردی	۲۰.۰۶۷۹	۳.۰۰۵۵۴	۲۶۵
خانوادگی	۳۲.۰۷۹۲	۵.۶۲۱۰۳	۲۶۵
فرایندی	۴۱.۳۴۳۴	۵.۲۴۳۲۳	۲۶۵
مدیریتی	۳۶.۲۶۴۲	۵.۲۷۸۴۳	۲۶۵
مادی	۱۹.۶۹۴۳	۳.۳۵۵۳۷	۲۶۵
آموزشی	۶۴.۱۸۸۷	۷.۶۲۲۸۷	۲۶۵

برونداد ۳۲ نشان می دهد که میانگین عوامل ذکر شده در پرسشنامه به ترتیب عوامل روانی (۳۷/۱۶)، عوامل فردی (۲۰/۰۶)، عوامل خانوادگی (۳۲/۰۷)، عوامل فرایندی (۴۱/۳۴)، عوامل مدیریتی (۳۶/۲۶)، عوامل مادی (۱۹/۶۹) و عوامل آموزشی (۶۴/۱۸) می باشد و انحراف استاندارد آنها به ترتیب (۴/۴۵۴)، (۳)، (۵/۶۲)، (۵/۲۴)، (۵.۲۷)، (۳/۳۵) و (۷/۶۲) می باشد.

جدول ۳۳: ماتریس همبستگی بین عوامل از دیدگاه والدین

ردیف	روانی	فردی	خانوادگی	فرایندی	مدیریتی	مادی	آموزشی
روانی	۱/۰۰۰	۰/۶۲۵	۰/۵۲۹	۰/۷۱۲	۰/۷۰۹	۰/۶۰۳	۰/۷۳۲
فردی	۰/۶۲۵	۱/۰۰۰	۰/۵۴۴	۰/۶۳۲	۰/۶۵۹	۰/۵۶۵	۰/۵۴۵
خانوادگی	۰/۵۲۹	۰/۵۴۴	۱/۰۰۰	۰/۵۸۱	۰/۵۸۱	۰/۵۵۶	۰/۵۶۹
فرایندی	۰/۷۱۲	۰/۶۳۲	۰/۵۸۱	۱/۰۰۰	۰/۷۹۹	۰/۶۹۹	۰/۷۷۳
مدیریتی	۰/۷۰۹	۰/۶۵۹	۰/۵۸۱	۰/۷۹۹	۱/۰۰۰	۰/۷۳۱	۰/۷۵۲
مادی	۰/۶۰۳	۰/۵۶۵	۰/۵۵۶	۰/۶۹۹	۰/۷۳۱	۱/۰۰۰	۰/۶۸۶
آموزشی	۰/۷۳۲	۰/۵۴۵	۰/۵۶۹	۰/۷۷۳	۰/۷۵۲	۰/۶۸۶	۱/۰۰۰
روانی							

فردی								سطح معنی داری
خانوادگی								
فرایندی								
مدیریتی								
مادی								
آموزشی								
۲۶۵	۲۶۵	۲۶۵	۲۶۵	۲۶۵	۲۶۵	۲۶۵	۲۶۵	تعداد آزمودنی ها
۲۶۵	۲۶۵	۲۶۵	۲۶۵	۲۶۵	۲۶۵	۲۶۵	۲۶۵	
۲۶۵	۲۶۵	۲۶۵	۲۶۵	۲۶۵	۲۶۵	۲۶۵	۲۶۵	
۲۶۵	۲۶۵	۲۶۵	۲۶۵	۲۶۵	۲۶۵	۲۶۵	۲۶۵	
۲۶۵	۲۶۵	۲۶۵	۲۶۵	۲۶۵	۲۶۵	۲۶۵	۲۶۵	
۲۶۵	۲۶۵	۲۶۵	۲۶۵	۲۶۵	۲۶۵	۲۶۵	۲۶۵	
۲۶۵	۲۶۵	۲۶۵	۲۶۵	۲۶۵	۲۶۵	۲۶۵	۲۶۵	

برونداد جدول شماره ۳۳ شامل اطلاعات مربوط به همبستگی بین عوامل و سطح معنی داری می باشد.

جدول ۳۴: پیش بینی کاربست ارزشیابی توصیفی بر اساس عوامل روانی، فردی، خانوادگی، فرایندی، مدیریتی، مادی و آموزشی از دیدگاه والدین

آنالیز واریانس					
مدل	مجموع مجزورات	درجه آزادی	میانگین مجزورات	F	sig
رگرسیون	۳۹۴.۸۳۶	۷	۵۶.۴۰۵	۶۰.۶۵۴	.۰۰۰
باقیمانده	۲۳۸.۹۹۸	۲۵۷	.۹۳۰		
کل	۶۳۳.۸۳۴	۲۶۴			
ضرایب					
مدل	ضریب غیر استاندارد		ضرایب استاندارد	T	sig
	B	Std.Error			
			B		

ثابت	۰.۱۳۴	۰.۵۵۳		۰.۲۴۲	۰.۸۰۹
روانی	۰.۰۵۱	۰.۰۲۲	۰.۱۴۶	۰.۲۰۴	۰.۰۲۲
فردی	۰.۱۰۸	۰.۰۲۹	۰.۲۱۰	۰.۳۷۳	۰.۰۰۰
خانوادگی	۰.۰۱۵	۰.۰۱۴	۰.۰۵۶	۰.۰۹۸	۰.۲۷۳
فرایندی	۰.۱۱۴	۰.۰۲۲	۰.۳۸۴	۰.۵۱۸۵	۰.۰۰۰
مدیریتی	۰.۱۰۰	۰.۰۲۲	۰.۳۳۹	۰.۴۹۸	۰.۰۰۰
مادی	۰.۰۹۸	۰.۰۲۸	۰.۲۱۳	۰.۵۰۳	۰.۰۰۱
آموزشی	۰.۰۴۳	۰.۰۱۴	۰.۲۱۰	۰.۹۷۸	۰.۰۰۳
توجه: $R^2 = .713, Adj = .623, RS = .789$ و متغیر وابسته کاربست ارزشیابی توصیفی					

به منظور تعیین متغیرهای موثر در کاربست ارزشیابی توصیفی از دیدگاه والدین از تحلیل رگرسیون چند متغیره با استفاده از روش ورود (Enter) استفاده گردید. همانطور که نتایج جدول شماره ۳۴ نشان می دهد R تعدیل شده ۰/۶۱۳ می باشد. و $F = 60/654$ معنی دار است ($P < .000$)، لذا گفته می شود که عوامل روانی، مادی، مدیریتی، فرایندی، آموزشی و فردی در کاربست ارزشیابی توصیفی از دیدگاه والدین موثر می باشند.

سوالات فرعی:

سوال اول: کدامیک از عوامل روانی (ارتباط عاطفی بین معلم و شاگرد، انگیزه معلمان برای اجرای ارزشیابی توصیفی، توجه به شخصیت دانش آموزان، نگرش مثبت معلمان نسبت به نوآوری، نگرش مثبت والدین نسبت به نوآوری، نگرش دانش آموزان نسبت به ارزشیابی توصیفی، نگرش مثبت جامعه نسبت به طرح توصیفی، آمادگی روحی معلمان، توجه به جایگاه معلم و حوصله کافی معلم) در کاربست ارزشیابی توصیفی از دیدگاه والدین موثر می باشد؟

جدول (۴-۴۵): پیش بینی تاثیر عوامل روانی در کاربست ارزشیابی توصیفی از دیدگاه والدین

آنالیز واریانس					
مدل	مجموع مجزورات	درجه آزادی	میانگین مجزورات	F	sig
رگرسیون	۲۹۹۰۳۴	۱۰	۲۹۹۰	۲۲۶۸۷	۰۰۰
باقیمانده	۳۳۴۸۰۰	۲۵۴	۱۳۱۸		
کل	۶۳۳۸۳۴	۲۶۴			

ضرایب					
sig	T	ضرایب استاندارد	ضریب غیر استاندارد		مدل
			Std.Error	B	
		B			
.۶۴۳	-.۴۶۴		.۷۰۵	-.۳۲۷	ثابت
.۷۲۳	.۳۵۴	.۰۱۷	.۱۱۳	.۰۴۰	ارتباط عاطفی بین معلم و شاگرد
.۳۹۰	.۸۶۲	.۰۴۵	.۰۹۶	.۰۸۳	انگیزه معلمان برای اجرای ارزشیابی توصیفی
.۰۰۰	۸.۶۶۰	.۴۴۹	.۱۰۹	.۹۴۲	توجه به شخصیت دانش آموزان
.۰۰۰	۳.۵۳۴	.۱۹۶	.۱۰۱	.۳۵۷	نگرش مثبت معلمان نسبت به نوآوری
.۰۲۰	۲.۳۳۷	.۱۴۰	.۱۱۰	.۲۵۶	نگرش مثبت دانش آموزان نسبت به ارزشیابی توصیفی
.۶۲۱	.۴۹۴	.۰۲۹	.۱۰۳	.۰۵۱	نگرش مثبت والدین نسبت به نوآوری
.۸۸۳	-.۱۴۷	-.۰۰۷	.۰۶۶	-.۰۱۰	آمادگی روحی معلمان
.۶۱۹	-.۴۹۸	-.۰۲۶	.۰۷۶	-.۰۳۸	توجه به جایگاه معلم
.۲۲۶	۱.۲۱۵	.۰۶۷	.۱۰۵	.۱۲۸	حوصله کافی معلم
.۰۱۴	.۱۲۲	.۱۲۲	.۰۷۶	.۱۸۸	نگرش مثبت جامعه نسبت به ارزشیابی توصیفی
توجه: /۴۵۱,Adj=,RS=,R=, و متغیر وابسته کاربست ارزشیابی توصیفی					

جدول ۳۵ نشان می دهد R تعدیل شده برابر با ۰/۴۵۱ و $F=۲۲/۶۸۷$ معنی دار است ($P<۰/۰۰۰$)، لذا گفته می شود که سوالات توجه به شخصیت دانش آموزان، نگرش مثبت معلمان نسبت به نوآوری، نگرش مثبت دانش آموزان نسبت به ارزشیابی توصیفی و نگرش مثبت جامعه نسبت به ارزشیابی توصیفی در کاربست ارزشیابی توصیفی از دیدگاه معلمان موثر می باشد.

سوال دوم: کدامیک از عوامل فردی (استقلال دانش آموزان، میزان آگاهی دانش آموزان در مورد ارزشیابی توصیفی، تفاوت های فردی دانش آموزان، مسئولیت پذیری دانش آموزان و آمادگی دانش آموزان) در کاربست ارزشیابی توصیفی از دیدگاه والدین موثر می باشد؟

جدول ۳۶: پیش بینی تاثیر عوامل فردی در کاربست ارزشیابی توصیفی از دیدگاه والدین

آنالیز واریانس					
مدل	مجموع مجزورات	درجه آزادی	میانگین مجزورات	F	sig
رگرسیون	۲۵۱.۹۹۶	۵	۵۰.۳۹۹	۳۴.۱۸۶	.۰۰۰
باقیمانده	۳۸۱.۸۳۸	۲۵۹	۱.۴۷۴		
کل	۶۳۳.۸۳۴	۲۶۴			
ضرایب					
مدل	ضریب غیر استاندارد		ضرایب استاندارد	T	sig
	B	Std.Error			
			B		
ثابت	۱/۴۷۹	۰/۵۴۵		۲/۷۱۳	۰/۰۰۷
استقلال دانش آموزان	۰/۴۴۲	۰/۱۰۴	۰/۲۱۴	۴/۲۵۵	۰/۰۰۰
میزان آگاهی دانش آموزان در مورد ارزشیابی توصیفی	۰/۳۶۰	۰/۰۷۴	۰/۲۵۳	۴/۸۷۸	۰/۰۰۰
تفاوتهای فردی دانش آموزان	۰/۱۸۶	۰/۰۹۳	۰/۱۱۱	۲/۰۰۲	۰/۰۴۶
مسئولیت پذیری دانش آموزان	۰/۲۶۲	۰/۰۹۷	۰/۱۵۸	۲/۶۹۹	۰/۰۰۷
آمادگی دانش آموزان	۰/۴۰۴	۰/۰۹۰	۰/۲۴۱	۴/۴۹۶	۰/۰۰۰
توجه: ۰/۳۸۶=Adj,RS=۰/۳۹۸,R=۰/۶۳۱ و ومتغیر وابسته کاربست ارزشیابی توصیفی					

جدول ۳۶ نشان می دهد R تعدیل شده برابر با ۰/۳۸۶ و $F = 34/186$ معنی دار است ($P < 0/000$)، لذا گفته می شود که سوالات استقلال دانش آموزان، میزان آگاهی دانش آموزان در مورد ارزشیابی توصیفی، تفاوت های فردی دانش آموزان، مسئولیت پذیری دانش آموزان و آمادگی دانش آموزان در کاربست ارزشیابی توصیفی از دیدگاه والدین موثر می باشد.

سوال سوم: کدامیک از عوامل خانوادگی (تعامل بیشتر اولیا با مدرسه، حساسیت کم والدین نسبت به نمره، کمبود مشکلات خانوادگی، مسئولیت پذیری اولیا، نظارت والدین بر دروس دانش آموزان، باسواد بودن والدین، توجه اولیا به وضعیت روحی و جسمی دانش آموزان و توجیع والدین در مورد ارزشیابی توصیفی از طریق رسانه های گروهی) در کاربست ارزشیابی توصیفی از دیدگاه والدین موثر می باشد؟

جدول ۳۷: پیش بینی تاثیر عوامل خانوادگی در کاربست ارزشیابی توصیفی از دیدگاه والدین

آنالیز واریانس						
مدل		مجموع مجذورات	درجه آزادی	میانگین مجذورات	F	sig
رگرسیون		۲۸۶/۳۳۳	۸	۳۵/۷۹۲	۲۶/۳۶۷	۰/۰۰۰
باقیمانده		۳۴۷/۵۰۱	۲۵۶	۱/۳۵۷		
کل		۶۳۳/۸۳۴	۲۶۴			
ضرایب						
مدل	ضریب غیر استاندارد		Std.Error	B	T	sig
	ضرایب استاندارد					
	B					
ثابت	۱/۷۳۵	۰/۵۱۶			۳/۳۶۲	۰/۰۰۱
تعامل بیشتر اولیا با مدرسه	۰/۳۲۴	۰/۰۹۱	۰/۱۸۵	۳/۵۷۳	۰/۰۰۰	
حساسیت کم والدین نسبت به نمره	۰/۰۴۶	۰/۱۷۵	۰/۰۳۱	۰/۶۱۶	۰/۵۳۹	
کمبود مشکلات خانوادگی	۰/۵۰۹	۰/۰۷۶	۰/۳۵۵	۶/۶۹۳	۰/۰۰۰	
مسئولیت‌پذیری والدین	۰/۲۸۱	۰/۰۸۵	۰/۱۸۴	۳/۲۹۶	۰/۰۰۱	
نظارت والدین بر دروس دانش‌آموزان	۰/۰۴۹	۰/۱۰۰	۰/۰۳۰	۰/۴۹۰	۰/۶۲۴	
با سواد بودن والدین	۰/۰۰۸	۰/۰۲۲	۰/۰۱۸	۰/۳۷۶	۰/۷۰۷	
توجه اولیا به وضعیت روحی و جسمی دانش‌آموزان	۰/۰۴۵	۰/۰۹۳	۰/۰۲۶	۰/۴۸۱	۰/۶۳۱	
توجیه والدین در مورد ارزشیابی توصیفی توسط رسانه‌های گروهی	۰/۳۴۵	۰/۰۹۲	۰/۲۱۳	۰/۷۶۷	۰/۰۰۰	
توجه:۴۳۵/،Adj=۰/۴۵۲،RS=۰/۶۷۲،R= و متغیر وابسته کاربست ارزشیابی توصیفی						

جدول ۳۷ نشان می دهد R تعدیل شده برابر با ۰/۴۳۵ و $F=۲۶/۳۶۷$ معنی دار است ($P<۰/۰۰۰$)، لذا گفته می شود که سوالات تعامل بیشتر اولیا با مدرسه، کمبود مشکلات خانوادگی، مسئولیت پذیری اولیا و توجیه والدین در مورد ارزشیابی توصیفی توسط رسانه های گروهی در کاربست ارزشیابی توصیفی از دیدگاه والدین موثر می باشد.

سوال چهارم: کدامیک از عوامل فرایندی (فراهم آوردن ابزارهای سنجش کیفی برای گردآوری داده هادر فرایند یادگیری، هماهنگی در اجرا، فرایندگرایی (فراهم کردن فرصت یادگیری برای دانش آموزان)، کثرت گرایی روش، توجه به انتظارات واقعی دانش آموزان، هماهنگی درونی میان اهداف طرح و اصول آن، بالا بودن استانداردهای آموزشی، تعامل گروهی بین معلمان، به روز بودن مطالب درسی و کیفیت مطالب درسی) در کاربست ارزشیابی توصیفی از دیدگاه والدین موثر می باشد؟

جدول ۳۸: پیش بینی تاثیر عوامل فرایندی در کاربست ارزشیابی توصیفی از دیدگاه والدین

آنالیز واریانس					
مدل	مجموع مجزورات	درجه آزادی	میانگین مجزورات	F	sig
رگرسیون	۴۴۸.۳۳۳	۱۰	۴۴.۸۳۳	۶۱.۳۸۹	.۰۰۰
باقیمانده	۱۸۵.۵۰۱	۲۵۴	.۷۳۰		
کل	۶۳۳.۸۳۴	۲۶۴			
ضرایب					
مدل	ضریب غیر استاندارد		ضرایب استاندارد	T	sig
	Std.Error	B			
ثابت	-۰/۲۴۶	۰/۴۳۷		-۰/۵۶۳	۰/۵۷۴
فراهم آوردن ابزارهای سنجش کیفی برای گردآوری داده‌ها در فرایند یادگیری	۰/۱۹۷	۰/۰۸۵	۰/۱۰۲	۲/۳۲۹	۰/۰۲۱
فرایندگرایی (فراهم آوردن فرصت یادگیری برای دانش‌آموزان	-۰/۳۰	۰/۰۹۴	-۰/۰۱۵	-۰/۳۲۱	۰/۷۴۸
کثرت گرایی روش	۰/۰۱۸	۰/۰۶۸	۰/۰۱۱	۰/۲۶۴	۰/۷۹۲
توجه به انتظارات واقعی دانش‌آموزان	۱/۱۴۱	۰/۰۷۵	۰/۶۴۴	۱۵/۳۰۰	۰/۰۰۰
هماهنگی در اجرای طرح	۰/۱۵۸	۰/۰۹۱	۰/۰۸۳	۱/۷۳۲	۰/۰۸۴
تعامل گروهی	۰/۰۹۴	۰/۰۹۵	۰/۰۴۹	۰/۹۸۷	۰/۳۲۵
هماهنگی درونی (میان اهداف طرح و اصول آن)	۰/۱۴۴	۰/۰۷۷	۰/۰۸۱	۱/۸۶۲	۰/۰۶۴
بالا بودن استانداردهای آموزشی	۰/۲۳۰	۰/۰۷۵	۰/۰۱۳۸	۳/۰۶۸	۰/۰۰۲
کیفیت مناسب مطالب درسی	۰/۰۸۸	۰/۰۷۱	۰/۰۴۸	۱/۲۳۰	۰/۲۲۰
به روز بودن مطالب درسی	۰/۰۰۳	۰/۰۸۰	۰/۰۰۱	۰/۰۳۲	۰/۹۷۴
توجه: ۰/۶۹۶، Adj=۰/۷۰۷، RS=۰/۸۴۱، R= و متغیر وابسته کاربست ارزشیابی توصیفی					

جدول ۳۸ نشان می دهد R تعدیل شده برابر با ۰/۶۹۶ و $F=۶۱/۳۸۹$ معنی دار است ($P<۰/۰۰۰$)، لذا گفته می شود که سوالات فراهم آوردن ابزارهای سنجش کیفی برای گردآوری داده ها در فرایند یادگیری، توجه به انتظارات واقعی دانش آموزان، هماهنگی در اجرای طرح، هماهنگی درونی و بالا بودن استانداردهای آموزشی در کاربرست ارزشیابی توصیفی از دیدگاه والدین موثر می باشد.

سوال پنجم: کدامیک از عوامل مدیریتی (مدیریت غیر متمرکز (مشارکت معلمان در برنامه ریزی)، برنامه های روشن و مدون برای تربیت نیروهای متخصص، برنامه های مدون برای پیش بینی و تامین منابع مالی، برگزاری جلسات منظم درباره ارزشیابی توصیفی، برگزاری جلسات توجیهی، نظارت و بازرسی کامل و دقیق از مدارس، برگزاری دوره های ضمن خدمت برای معلمان، مدیریت قوی و نوآوری) در کاربرست ارزشیابی توصیفی از دیدگاه والدین موثر است؟

جدول ۳۹: پیش بینی تاثیر عوامل مدیریتی در کاربرست ارزشیابی توصیفی از دیدگاه والدین

آنالیز واریانس					
مدل	مجموع مجذورات	درجه آزادی	میانگین مجذورات	F	sig
رگرسیون	۴۸۳.۸۰۳	۹	۵۳.۷۵۶	۹۱.۳۶۶	.۰۰۰
باقیمانده	۱۵۰.۰۳۱	۲۵۵	.۵۸۸		
کل	۶۳۳.۸۳۴	۲۶۴			
ضرایب					
مدل	ضریب غیر استاندارد		ضرایب استاندارد	T	sig
	B	Std.Error			
			B		
ثابت	۱.۵۷۹	.۳۵۹		۴.۴۰۵	.۰۰۰
مدیریت غیر متمرکز	.۳۱۰	.۰۵۵	.۱۹۱	۵.۶۲۳	.۰۰۰
برنامه‌های روشن و مدون برای تربیت نیروهای متخصص	۱.۱۱۵	.۰۶۸	.۷۴۱	۱۶.۴۸۵	.۰۰۰
برنامه‌های روشن و مدون برای تامین منابع مالی	-.۰۱۹	.۰۷۳	-.۰۱۱	-.۲۵۷	.۷۹۸
برگزاری جلسات منظم درباره ارزشیابی توصیفی	.۱۰۸	.۰۵۹	.۰۷۰	۱.۸۲۳	.۰۶۹
برگزاری دوره‌های ضمن خدمت برای معلمان	.۰۷۶	.۰۶۳	.۰۴۴	۱.۲۰۹	.۲۲۸
برگزاری جلسات توجیهی	-.۰۵۸	.۰۶۳	-.۰۳۷	-.۹۲۱	.۳۵۸
نظارت و بازرسی کامل از مدارس	.۰۴۰	.۰۵۸	.۰۲۷	.۶۹۱	.۴۹۰

مدیریت قوی	-.۰۳۰	.۰۶۸	.۰۱۶	-.۰۴۳۷	۶۶۳
نوآوری	.۰۸۹	.۰۶۰	.۰۵۲	۱.۴۷۷	.۱۴۱
توجه: $R=.$ /۷۶۳, $RS=.$ /۷۵۵, $R=.$ /۸۷۴ و متغیر وابسته کاربست ارزشیابی توصیفی					

جدول ۳۹ نشان می دهد R تعدیل شده برابر با ۰/۷۵۵ و $F=۹۱/۳۶۶$ معنی دار است ($P<۰/۰۰۰$)، لذا گفته می شود که سوالات مدیریت غیر متمرکز، برنامه های روشن و مدون برای تربیت نیروهای متخصص و برگزاری جلسات منظم درباره ارزشیابی توصیفی در کاربست ارزشیابی توصیفی از دیدگاه والدین موثر می باشد.

سوال ششم: کدامیک از عوامل مادی (مواد آموزشی مناسب برای معلمان، امکانات آموزشی مناسب برای طرح، کمبود فقر اقتصادی، حمایت از دانش آموزان دارای مشکلات خانوادگی و بودجه کافی مدارس) در کاربست ارزشیابی توصیفی از دیدگاه والدین موثر می باشد؟

جدول ۴۰: پیش بینی تاثیر عوامل مادی در کاربست ارزشیابی توصیفی از دیدگاه والدین

آنالیز واریانس					
مدل	مجموع مجذورات	درجه آزادی	میانگین مجذورات	F	sig
رگرسیون	۲۸۱.۶۹۳	۵	۵۶.۳۳۹	۴۱.۴۳۷	.۰۰۰
باقیمانده	۳۵۲.۱۴۱	۲۵۹	۱.۳۶۰		
کل	۶۳۳.۸۳۴	۲۶۴			
ضرایب					
مدل	ضریب غیر استاندارد		ضرایب استاندارد	T	sig
	B	Std.Error			
			B		
ثابت	۲۰.۵۷	۰.۴۳۷		۴.۷۱۳	.۰۰۰
امکانات آموزشی مناسب	۰.۴۴۸	۰.۰۸۲	۰.۲۷۹	۵.۴۳۸	.۰۰۰
مواد آموزشی مناسب	۰.۲۳۲	۰.۰۹۹	۰.۱۳۲	۲.۳۴۴	.۰۲۰
کمبود فقر اقتصادی	۰.۴۹۳	۰.۰۸۴	۰.۳۱۶	۵.۸۹۵	.۰۰۰
بودجه کافی مدارس	۰.۲۱۱	۰.۰۹۷	۰.۱۳۱	۲.۱۷۱	.۰۳۱
حمایت از دانش آموزان دارای مشکلات خانوادگی	۰.۱۵۵	۰.۰۷۴	۰.۱۱۰	۲.۱۰۷	.۰۳۶

توجه: $R=0.617, RS=0.444, Adj=0.434$ و متغیر وابسته کاربست ارزشیابی توصیفی

جدول ۴۰ نشان می دهد R تعدیل شده برابر با 0.434 و $F=41/437$ معنی دار است ($P<0/000$)، لذا گفته می شود که سوالات امکانات آموزشی مناسب، مواد آموزشی مناسب برای معلمان، کمبود فقر اقتصادی، حمایت از دانش آموزان دارای مشکلات خانوادگی و بودجه کافی مدارس در کاربست ارزشیابی توصیفی از دیدگاه والدین موثر می باشد.

سوال هفتم: کدامیک از عوامل آموزشی (بالا بودن سطح دانش معلمان، بافت جمعیتی معلمان، رقابت مدارس، توجه به همه ابعاد ارزشیابی توصیفی، اجرای آزمایشی طرح در یک سطح خرد، طراحی موضوعات درسی براساس روش اکتشافی، استفاده معلمان از روشهای فعال، افزایش اوقات فراغت معلمان، تک پایه بودن کلاسها، مناسب بودن زمان ارزشیابی، وجود طرح درس مناسب، استفاده از روشهای نوین تدریس، کاهش رقابت بین دانش آموزان، کم بودن تعداد دانش آموزان در کلاس، ایجاد کارگاههای تحقیقی و عملی برای دانش آموزان و کلاسهای فوق برنامه برای دانش آموزان ضعیف) در کاربست ارزشیابی توصیفی از دیدگاه والدین موثر می باشد؟

جدول ۴۱: پیش بینی تاثیر عوامل آموزشی در کاربست ارزشیابی توصیفی از دیدگاه والدین

آنالیز واریانس					
مدل	مجموع مجذورات	درجه آزادی	میانگین مجذورات	F	sig
رگرسیون	۲۳۷.۱۲۱	۱۶	۱۴.۸۲۰	۹.۲۶۵	.۰۰۰
باقیمانده	۳۹۶.۷۱۳	۲۴۸	۱.۶۰۰		
کل	۶۳۳.۸۳۴	۲۶۴			
ضرایب					
مدل	ضریب غیر استاندارد		ضرایب استاندارد	T	sig
	B	Std.Error			
			B		
ثابت	۰/۱۷۲	۰/۷۴۳		۰/۲۳۱	۰/۸۱۷
بالا بودن سطح دانش معلمان	۰/۱۱۰	۰/۱۱۵	۰/۰۵۸	۰/۹۶۴	۰/۳۳۶
بافت جمعیتی معلمان	۰/۱۱۴	۰/۱۰۲	۰/۰۶۲	۱/۱۲۱	۰/۲۶۳
طراحی موضوعات درسی بر اساس روشهای اکتشافی	۰/۲۸۴	۰/۱۲۲	۰/۱۳۷	۲/۳۱۹	۰/۰۲۱
استفاده معلمان از روشهای فعال تدریس	۰/۳۶۱	۰/۱۱۴	۰/۲۱۴	۳/۳۴۱	۰/۰۰۱
افزایش اوقات فراغت معلمان	۰/۱۰۸	۰/۰۸۳	۰/۰۷۱	۱/۳۹۷	۰/۱۹۶

۰/۷۶۱	-۰/۳۰۴	-۰/۱۱۷	۰/۱۰۲	-۰/۳۱	تک پایه بودن کلاسها
۰/۳۶۵	۰/۹۰۷	۰/۰۵۷	۰/۰۹۶	۰/۰۸۷	رقابت مدارس
۰/۳۴۲	-۰/۹۵۳	-۰/۰۵۶	۰/۰۸۸	-۰/۰۸۴	اجرای آزمایشی طرح در یک سطح خرد
۰/۹۴۳	-۰/۷۲	-۰/۰۰۵	۰/۱۰۳	-۰/۰۰۷	مناسب بودن زمان ارزشیابی
۰/۰۹۰	۱/۷۰۴	۰/۱۰۹	۰/۱۱۳	۰/۱۹۳	وجود طرح درس مناسب
۰/۰۰۲	۳/۱۶۸	۰/۲۰۳	۰/۱۱۴	۰/۳۶۱	استفاده از روشهای نوین تدریس
۰/۲۹۸	-۱/۰۴۲	-۰/۰۶۲	۰/۰۸۲	۰/۰۸۵	کلاسهای فوق برنامه برای دانش آموزان ضعیف
۰/۲۴۲	۱/۱۷۳	۰/۰۶۷	۰/۰۹۵	۰/۱۱۲	توجه به همه ابعاد ارزشیابی توصیفی
۰/۵۶۶	-۰/۵۷۵	-۰/۰۴۰	۰/۱۰۲	-۰/۰۵۹	ایجاد کارگاههای تحقیقی و عملی برای دانش آموزان
۰/۰۰۲	۳/۰۵۶	۰/۱۸۱	۰/۱۱۰	۰/۳۳۶	کاهش رقابت بین دانش آموزان
۰/۲۹۳	۱/۰۵۵	۰/۰۷۳	۰/۱۰۶	۰/۱۱۲	کم بودن تعداد دانش آموزان در کلاس
توجه: ۳۳۴/RS=، ۱۱۲/RS= و متغیر وابسته کاربست ارزشیابی توصیفی					

جدول ۴۱ نشان می دهد R تعدیل شده برابر با ۰/۳۳۴ و $F=۹/۲۶۵$ معنی دار است ($P<۰/۰۰۰$)، لذا گفته می شود که سوالات طراحی موضوعات درسی بر اساس روشهای اکتشافی، وجود طرح درس مناسب، استفاده از روشهای نوین تدریس و کاهش رقابت بین دانش آموزان در کاربست ارزشیابی توصیفی از دیدگاه والدین موثر می باشد.

۷- نتیجه گیری

در کل ارزشیابی توصیفی زمانی می تواند موثر باشد که طرحی در فرایند آموزشی گنجانده شود و این طرح در محیط آموزشی مناسب اجرا شده و از راهبردهای انعطاف پذیر و ابزارهای مناسب برای اینکار استفاده نماید. وحدت تدریس، تربیت و سنجش را اساس کار خود قرار دهد و پاسخگویی نیازهای انسانی باشد. به ویژگی های اجتماعی و عاطفی، عملکرد واقعی دانش آموز توجه نموده و ارزشیابی مستمر و فرایندی از دانش آموزان صورت گیرد. بازخوردهای پیوسته به اولیا برای بهبود عملکرد دانش آموز و تقویت ارتباط عاطفی بین معلم و شاگرد داده شود. حسادت و رقابت کاذب از بین برده، استقلال دانش آموز، خلاقیت و تفکر خلاق را افزایش دهد. در کل برای اینکه ارزشیابی توصیفی در کلاس اجرا شود نیازمند تهمیداتی است که باید در کلاس به آنها پرداخته شود که عبارتند از: تغییر نگرش نسبت به یادگیری، تغییر نگرش نسبت به هدف ارزشیابی، تغییر در چیدمان کلاس، کاهش فضای رقابتی در کلاس، ایجاد فضای اخلاقی در کلاس و شناخت دانش آموزان و خیلی از عوامل دیگر می باشد.

محاسن ارزشیابی توصیفی :

- ۱- افزایش اعتماد به نفس دانش آموزان .
- ۲- تکیه نداشتن به نمره ی بیست.

- ۳- افزایش پارامترها جهت تشخیص سطح یادگیری هر درس به طور جداگانه و در نتیجه یافتن ضعف دانش آموزان.
- ۴- ایجاد رابطه ای صمیمی تربین معلّم و دانش آموز.
- ۵- تکیه بر کار و آموزش علمی و عملی.
- ۶- افزایش شور و نشاط و شادابی دانش آموزان و روحیه ی آنان در کلاس و مدرسه.
- ۷- حذف اضطراب ناشی از امتحان و نمره که به نوعی استرس مانعی جدی برای فرایند یاددهی و یادگیری خواهد بود.
- ۸- در این طرح یادگیری عمیق و پایدار صورت می گیرد و روش علمی که همان حل مساله است انجام می پذیرد.
- ۹- افزایش روحیه ی همیاری، همکاری، همدلی و ... در دانش آموزان .
- ۱۰- افزایش حس مسئولیت پذیری در دانش آموزان.
- ۱۱- چون دانش آموز کم کار در کنار دانش آموز فعال قرار می گیرد او نیز به نوعی خود را با محیط تطبیق می دهند.
- ۱۲- روانی و روایی کار برای معلّم کلاس و دانش آموز.
- ۱۳- انگیزه ها که همانا جرقه های ایجاد خلاقیت در ذهن دانش آموزان است شکل می گیرد.
- ۱۴- افزایش رقابت مثبت در دانش آموزان .
- ۱۵- کلّ دانش آموزان در امر یادگیری دخالت دارند و همین باعث ایجاد مهارت های اجتماعی و مهارت های زبان آموزی در سطح عالی می گردد.
- ۱۶- رفتارهای دانش آموز بهتر مورد مشاهده قرار می گیرد و می توان آن را مورد مطالعه قرار داد.
- ۱۷- هر دانش آموز با توجه به فعالیتش با خودش مقایسه می شود و پیشرفتش مورد ارزشیابی و تقدیر قرار می گیرد.(اصل تفاوت های فردی).
- ۱۸- از بین رفتن احساس ناتوانی و ضعف دانش آموزان در حضور دیگر دانش آموزان.
- ۱۹- ایجاد مهارت و توانایی برای بر طرف کردن نیازهای فردی.
- ۲۰- این طرح با شرایط و موارد پیشرفت در دنیای جدید همگام است.
- ۲۱- برای اندازه گیری فرایندهای ذهنی و بازده حاصل از آن مناسب است.
- ۲۲- دانش آموزان را در موقعیت های حل مساله قرار می دهد.
- ۲۳- دانش آموزان را وادار به کارگیری دانش فرا گرفته قرار می دهد.
- ۲۴- جنبه های مختلف دانش و درک فراگیر را می توان مطالعه نمود.
- ۲۵- دانش آموز را وادار به عمل کردن، تولیدکردن و خلق کردن می نماید.
- ۲۶- ایجاد حس موثر بودن در دانش آموز.
- ۲۷- برخورداری از کارنامه توصیفی و تشریح ضعف و قوت های آموزشی و پرورشی هر دانش آموز.
- ۲۸- نبود استرس در دانش آموز و خانواده ی ایشان.
- ۲۹- آسان نمودن ادامه ی تحصیل و فراهم نمودن زمینه ی مناسب طی کردن آموزش عمومی برای همه دانش آموزان.
- ۳۰- اولیا به طور مستمر در جریان پیشرفت یا افت فرزندشان قرار گرفته و بیشتر احساس مسئولیت می نمایند.
- ۳۱- ایجاد روحیه ی خود باوری در دانش آموز تا در آینده بتواند گوینده و شنونده ی خوب، محقق و منتقد خوبی گردد.

۳۲- انجام فعالیتهای مشابه به فعالیتهای دنیای واقعی در کار روزانه دانش آموزان [۷].

وظایف معلم در ارزشیابی توصیفی:

ارزشیابی تحصیلی - تربیتی دانش آموزان از وظایف مهم آموزگاران و معلمان است. با انجام این وظیفه ضمن شناسایی و بررسی موقعیت و وضعیت یادگیری دانش آموزان و موانع احتمالی موجود در مسیر یادگیری آنها برای کمک به دانش آموزان در فعالیت بیشتر برای یادگیری دروس بروز احساسات اصلاح و تقویت بینش ها مهارت ها و... تلاش می شود. به کمک ارزشیابی معلم دانش آموز را می شناسد و به او کمک می کند تا یاد بگیرد و تلاش کند تا بهتر یاد بگیرد. (و یا تلاش کند یاد بگیرد که چگونه بهتر یاد بگیرد برخی از مهمترین وظایف معلم در ارزشیابی توصیفی عبارت است از :

- ۱) تهیه و تدوین نقشه ارزشیابی تحصیلی - تربیتی متناسب با اهداف و انتظارات .
- ۲) تهیه و تنظیم ابزارهای مناسب برای سنجش و ارزشیابی مثل آزمون پوشه کار ثبت مشاهدات و ...
- ۳) ارزشیابی دانش آموزان در زمان انجام فعالیت های یادگیری و ارائه نتیجه (ارائه بازخورد) به آنها برای آگاهی از وضعیت تلاش و پیشرفت خود.
- ۴) ثبت و نگهداری اطلاعات جمع آوری شده به وسیله ابزارهای مختلف و تجزیه و تحلیل آنها به منظور ارائه راهنمایی لازم به اولیا و دانش آموزان .
- ۵) تعیین تکالیف مناسب با رعایت شرایط و ویژگی های سنی و روحی بررسی آنها به منظور شناسایی میزان تلاش پیشرفت و موفقیت دانش آموزان .
- ۶) برگزاری آزمون های مورد نیاز با رعایت این نکته که آزمون فقط برای جمع آوری اطلاعات است و جدای از فرایند یاددهی - یادگیری دیده نشود بدور از هرگونه شرایط اضطراب آور و نگران کننده باشد و از نتیجه آن فقط برای رفع موانع یادگیری و کمک به دانش آموز استفاده شود.
- ۷) تنظیم گزارش های مناسب برای والدین و ارائه آن به صورت حضوری یا مکتوب حداقل هر ۲ ماه یکبار .
- ۸) تنظیم گزارش پیشرفت تحصیلی (کارنامه) در هر نوبت و ارائه اطلاعات دقیق در زمینه فعالیت و کوشش دانش آموزان برای والدین .
- ۹) تصمیم گیری در مورد ارتقا یا تکرار پایه در صورت عدم کسب شرایط لازم (باتوجه به تمام تلاش هایی که معلم والدین و دانش آموز انجام داده اند) [۸].

تمام این کارها برای این است که : فرزندان گرامی این آینده سازان عزیز با کمال آرامش و با برخورداری از شرایط و فرصت های مناسب با اشتیاق فراوان و امید به آینده در سایه قوانین مترقی نظام مقدس جمهوری اسلامی در خصوص حقوق کودک و وظایف و کارکردهای آموزش و پرورش بتواند لذت آموختن را به همراه تعمیق آن معارف بجشد و آمادگی خود را برای موفقیت در مراحل مختلف زندگی رشد دهند. « نظام نمره محوری فعلی دانش آموزان را با اضطراب و نگرانی روبرو و محیط مدرسه را از نظر روانی و عاطفی تهدید می کند زیرا کودکان را به رقابتی نابرابر و ناسالم می کشاند که گرفتن نمره بالا و یا قبولی به جای یادگرفتن و کسب تجربه های مفید آموزش می نشیند در ارزشیابی توصیفی به جای دادن نمره به دانش آموز از عبارت های کیفی مثل « تلاش خوبی داشته ای » « با تلاش به موفقیت رسیده ای » « برای موفقیت باید بیشتر تلاش کنی » « با انجام تمرین بیشتر مشکل شما برطرف می شود » و... استفاده می شود در نظام ارزشیابی توصیفی کارنامه دانش آموزان علاوه بر عملکرد درسی که می تواند شامل مردودی هم شود عملکرد اجتماعی و

عاطفی و جسمانی - فیزیکی دانش آموز را منعکس می نماید مشارکت دانش آموز در ارزشیابی تحصیلی و آگاهی از پیشرفت کار و تلاش برای آنها جذاب و انگیزشی است.»

مراجع

- [۴] کدیور، پروین، آشنایی با طرح ارزشیابی توصیفی، تهران: آزمون نوین، ۱۳۸۴.
- [۲] سیفی مقدم، پری، تاثیر ارزشیابی توصیفی بر پیشرفت تحصیلی (گزیده مقالات همایش اردیبهشت ۱۳۸۷ خرم آباد، سازمان آموزش و پرورش لرستان)، خرم آباد: شاپور خواست، ۱۳۸۷.
- [۳] حسنی، محمد؛ احمدی، حسین، ارزشیابی توصیفی الگویی نو در ارزشیابی تحصیلی، تهران: انتشارات مدرسه، چاپ چهارم، ۱۳۸۷.
- [۴] امیری، طاهره، بررسی میزان اثربخشی طرح ارزشیابی توصیفی در پایه های اول، دوم و سوم ابتدایی و مقایسه آن با ارزشیابی کمی در استان چهار محال بختیاری. شورای تحقیقات آموزشی سازمان آموزش و پرورش، ۱۳۸۵.
- [۵] رستگار، طاهره، ارزشیابی در خدمت آموزش: رویکردهای نو در سنجش و ارزشیابی با تاکید بر سنجش مستمر و پویا و بازخورد موثر به دانش آموزان در فرایند آموزش، تهران: موسسه فرهنگی منادی تربیت، ۱۳۸۲.
- [۶] Mtchell, R. (۱۹۹۲), Testing for learning: How new approaches to evaluation can improve Americans schools. Neww York: Free Press.
- [۷] Crooks, T. J. (۱۹۹۸), The impact of classroom evaluation on students. Revieww of Educational Research , ۵۸, ۴۳۸-۴۸۱.
- [۸] Lambi, E. A. (۲۰۰۹), A Case study on the use of a formative assessmet probe to determine the presence of science misconception in elementary school student: implication for teathing and curriculom. Unpublished Dissertation Presented to the Faculty of the School of Human Service Professions. Widener University.